

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 11 (117), 12 czerwca 2013

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Jak segregować odpady?

To trzeba wiedzieć

Reforma myślenia i planowania

Rozmowa z Grzegorzem Saponiem, zastępcą dyrektora ZIKiT-u ds. komunikacji

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego

MOPS dla rodziców

4-18 lipca 2013

scena PWST
ul. Straszewskiego 22
Kraków

IV

Krakowskie Miniatury Teatralne

4 lipca, godz. 19:00 - „Gwiazda i ja”

spektakl Teatru Capitol z Warszawy

wykonanie: **Magdalena Zawadzka,**
Anna Gornostaj

9 lipca, godz. 19:00 - „Trzy razy łóżko”

spektakl Teatru Komedia Kraków

wykonanie: **Anna Cieślak, Ada Biedrzyńska,**
Mateusz Damięcki, Marek Siudym

15 lipca, godz. 19:00 - „Nie jesteś sama”

Piosenki Agnieszki Osieckiej

spektakl Fundacji Okularnicy im. A. Osieckiej

wykonanie: **Stanisława Celińska,**
Krystyna Tkacz, Artur Barciś

18 lipca, godz. 19:00 - „Wiera Gran”

spektakl Teatru Kamienica w Warszawie

wykonanie: **Justyna Sieńczyło,**
Paweł Burczyk

Patronat honorowy:

Prezydent Miasta Krakowa **Jacek Majchrowski**, Duszpasterz Artystów Ksiądz Infułat **Jerzy Bryła**

Po spektaklu na spotkanie z Artystami zaprasza redaktor **Wacław Krupiński**

Organizator: Śródmiejski Ośrodek Kultury w Krakowie, ul. Mikołajska 2; Monika Dudek i Łukasz Lech

Bilety 60 zł, dostępne od 6 maja, punkty sprzedaży:

ŚOK, ul. Mikołajska 2, tel.: (12) 422-19-55, w. 15 i 24; SIM, ul. św. Jana 2, tel.: (12) 421-77-87

rezerwacja: bilety.sok@poczta.fm; www.ebilet.pl

organizator: partnerzy:

Patroni medialni:

Kryształy PR-u dla Tomasza Palca!

Kampania promocyjna „Tomasz Palec wybrał Kraków”, realizowana przez Urząd Miasta Krakowa w 2012 r., zdobyła pierwszą nagrodę (Grand Prix) w konkursie „Kryształy PR-u”, który towarzyszy odbywającej się w Katowicach X Konferencji PR w Samorządzie i Administracji Państwowej. Tomasz Palec zwyciężył w kategorii „Najlepszy wizerunek w mediach społecznościowych”.

Przeprowadzona na przełomie czerwca i lipca 2012 r. kampania promocyjna „Tomasz Palec wybrał Kraków” to pierwsza w Polsce akcja reklamowa, zachęcająca do studiowania w danym mieście, której osi były animowane filmy viralowe i która była realizowana niemal wyłącznie w internecie (z naciskiem na social media). Jej główny bohater Tomasz Palec (prawdziwy palec wskazujący) – student roku dyplomowego jednej z prestiżowych krakowskich uczelni wyższych i właściciel doskonale debiutującego start-upu – opowiadał o tym, jak osiągnął sukces i dlaczego wybrał Kraków. Warto dodać, że Tomaszowi Palcowi udzielił głosu znany krakowski aktor telewizyjny i teatralny, absolwent Państwowej Wyższej Szko-

ły Teatralnej w Krakowie Tomasz Schimscheiner. Innowacyjnym elementem była również konwencja kampanii – wykorzystanie absurdu humoru oraz linii graficznej inspirowanej estetyką Grupy Monty Pythona i twórczością Terry’ego Gilliana. W ciągu miesiąca profil głównego bohatera kampanii Tomasza Palca na Facebooku polubiło blisko 1000 fanów, a reklamy kampanijne zostały wyświetlone w tym serwisie ponad 46 mln razy. Filmy viralowe z animowaną postacią w roli głównej zanotowały ponad 34 tys. odsłon – na portalu YouTube.com i na kanale Webshake.tv.

Autorem koncepcji kreatywnej kampanii i twórcą filmów viralowych była agencja No Hau Studio Sp. z o.o. Kampanię dla Urzędu Miasta Krakowa realizowała agencja interaktywna Idealia Sp. z o.o. Filmy z Tomaszem Palcem w roli głównej można oglądać w „Tomasz Palec TV” na portalu Youtube.com oraz na profilu bohatera na serwisie Facebook, na którym Tomasz Palec wciąż jest aktywny.

Informacje o konkursie „Kryształy PR-u” można znaleźć na stronie www.prwsamorzadz.pl.

Redakcja KRAKOWA.PL

KONKURS

W ostatnim numerze KRAKOWA.PL zadaliśmy następujące pytania: 1. Pod jakim hasłem odbędzie się tegoroczny Dzień Otwarty Magistratu? 2. Jaka duża impreza sportowa odbędzie się w czerwcu na Kolnej? Prawidłowe odpowiedzi to: 1. Tegoroczny Dzień Magistratu odbywał się pod hasłem „Graffiti w przestrzeni miejskiej”. 2. W czerwcu na Kolnej odbyły się Mistrzostwa Europy w Kajakarstwie Słalomowym. Zwycięcy w naszym konkursie: Kornela Wyrębowska, Katarzyna Macałka i Beata Ku-

lis otrzymają podwójne wejściówki na pływalnię Com-Com Zone przy ul. Kurczaba. A oto najnowsze pytania konkursowe: 1. Jakiego koloru jest pojemnik, do którego należy wrzucać papier? 2. Kiedy obchodzi się Dzień Rodzicielstwa Zastępczego? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 17 czerwca 2013 r. Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody!

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Informacji, Turystyki i Promocji Miasta, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4
 Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 156, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl
 Redaktor naczelny: Beata Klejbuk-Goździalska
 Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Kozioł, Jan Bińczycy, Małgorzata Kubowicz, Kinga Sadowska, Magdalena Bartlewicz, Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Filip Szatanik, Joanna Kijowska, Joanna Dubiel
 Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Paweł Krawczyk / UMK
 Projekt graficzny: PRTEKST. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i hamanie: Pro Art Studio
 Druk: TRANS-DRUK Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicka 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich. KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wysłouchów 22a, ul. Wysłouchów 27, ul. Kamińskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kałwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Słoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuszki 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasiczkiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 26 czerwca.

W numerze:

SEGREGACJA ŚMIECI

4. Jak segregować odpady?

To trzeba wiedzieć

MIASTO

7. Reforma myślenia i planowania

Rozmowa z Grzegorzem Saponiem, zastępcą dyrektora ZIKIT-u w Krakowie ds. komunikacji

8. Dzień Rodzicielstwa Zastępczego

MOPS dla rodziców

9. Rośnie jak na drożdżach

O budowie Centrum Kongresowego ICE

9. Nowe linie tramwajowe

Szybki tramwaj między Lipską a Wielicką

10. Warto działać wspólnie

O szkolnictwie zawodowym

11. Wiedź – miasto inspiracji

O współpracy Krakowa z Wiedniem

12. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

SPORT

12. Popływaj z rodziną!

Zapraszamy na rodzinne lekcje pływania

13. Krakowska Olimpiada Młodzieży

Sport to zdrowie!

13. Wyścigi smoczych łodzi

O Akademickich Mistrzostwach Polski Smoczych Łodzi

KULTURA

14. Średniowiecze dla każdego

O cyklu imprez w Barbakanie

15. Sprawić, by widziano

Młodzi artyści w Galerii AS

16. Liszt na koncercie Lischta

Dworek Białoprądnicki zaprasza na „Letnie Koncerty Organowe”

17. 5. Grolsch ArtBoom Festival

Już trwa!

17. FairyTaleShow na Wiankach

22 czerwca zagrają w Krakowie

RADA MIASTA KRAKOWA

18. Nowy start w Krakowie

Pomoc Polakom na Wschodzie

18. Kalendarium Przewodniczącego RMK i wiceprzewodniczących

19. Okiem przewodniczącego

Historia i teraźniejszość

20. Ekonomia społeczna –

obszar (jeszcze) mało znany Felieton Małgorzaty Jantos

21. Wspierają wykluczonych społecznie

O spółdzielniach socjalnych

22. Wypiański byłby dumny

Krakowianie ułożyli mozaikę

23. Głos dzielnic

HISTORIA

24. Bezpieczny Kraków

Dezerterzy w grodzie Kraka

25. Kalendarium krakowskie

26. Ogłoszenia

Jak segregować odpady?

Nowy system gospodarki odpadami, wprowadzony nowelizacją Ustawy o utrzymaniu porządku w gminach, wejdzie w życie 1 lipca tego roku. Jedną z podstaw systemu jest recykling. Warto wiedzieć, jak prawidłowo prowadzić selektywną zbiórkę odpadów.

Jan Machowski

Trzeba pamiętać, że wstępnej segregacji dokonujemy już na etapie zakupów, wybierając produkty powstałe z surowców wtórnych, korzystając z toreb wielokrotnego użytku, a nie plastikowych jednorazówek, czy unikając produktów zapakowanych w wiele warstw opakowań. W naszym mieście selektywna zbiórka prowadzona jest od lat, a dla krakowian recykling to nic nowego. W systemie gospodarki odpadami, który wejdzie w życie 1 lipca, zasady selektywnej zbiórki będą bardzo podobne do obecnie obowiązujących.

Żółty, zielony czy niebieski?

W naszym mieście przyzwyczailiśmy się już do worków i pojemników w żółtym kolorze, gdzie trafia tzw. sucha frakcja, a więc takie odpady, jak papier, tektura, gazety, czasopisma, książki itd., opakowania ze szkła, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z metali. W nowym systemie nic się nie zmienia. Właściciele domów jednorodzinnych nadal będą mieli do dyspozycji żółty worek, a mieszkańcy domów wielorodzinnych – pojemniki w kolorze żółtym i zielonym. Do tych drugich należy wrzucać opakowania szklane. Pamiętajmy, aby opakowania plastikowe, papierowe czy aluminiowe oddawać oczyszczone i spłaszczone w ten sposób, by zajmowały jak najmniej miejsca. Również butelki szklane czy słoiki warto opłukać przed wyrzuceniem.

Nie wszystkie odpady nadają się do żółtych worków i pojemników przeznaczonych na su-

chę frakcję. Nie powinniśmy tam wrzucać zaolejowanego papieru, tapet, kalek, a także pojemników z zawartością np. żywności, wapna, cementu, farb, lakierów, środków chemicznych i niebezpiecznych. Do worków i pojemników w kolorze żółtym czy zielonym nie powinny trafiać ceramika, porcelana, kryształ, naczynia typu arco, doniczki czy talerze. Pod żadnym pozorem nie wrzucamy tam lustro, szkła budowlanego czy szyb samochodowych, a tym bardziej żarówek, świetlówek, lamp fluorescencyjnych i neonowych. W pojemnikach na suchą frakcję nie powinny też lądować tworzywa sztuczne pochodzenia medycznego, opakowania po farbach, lakierach czy środkach chemicznych (np. chwastobójczych, owadobójczych itp.), lekach, baterie, zużyte zabawki, sprzęt elektryczny czy elektro-niczny.

Krakowski system śmieciowy wyszczególnia też tzw. zmieszane odpady komunalne. To odpady pozostałe po wydzieleniu suchej frakcji, gromadzonej w pojemnikach żółtych i zielonych, a także odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych, pobudowlanych. Zgodnie z przyjętymi w naszym mieście zasadami odpady zmieszane powinny trafiać do pojemników niebieskich. Dopuszcza się też inny kolor pojemników na ten rodzaj śmieci, oczywiście poza kolorem żółtym i zielonym, zarezerwowanymi na odpady posegregowane.

Duże, niebezpieczne, nietypowe...

A co zrobić z odpadami nietypowymi i niebezpiecznymi, zepsutymi sprzętami czy przeterminowanymi lekami? Jak w cywilizowany sposób pozbyć się gruzu, odpadów rozbiórkowych i budowlanych oraz starych opon? W żadnym razie nie powinny one trafiać do pojemników przydomowych. W Krakowie, jako uzupełnienie selektywnego systemu zbierania odpadów, utworzono w minionych latach zbiorcze punkty gromadzenia odpadów. I to tam powinny trafiać wszelkie duże, nietypowe czy niebezpieczne odpady.

Na terenie naszego miasta działają na razie dwa takie centra recyklingu – Lamusownia przy ul. Nowohuckiej oraz Punkt Gromadzenia Odpadów Wielkogabarytowych (PGOW) w Baryczy przy ul. Krzemienieckiej 40. Operatorem obu tych punktów jest MPO Kraków. Osoby fizyczne mogą w nich oddawać odpady za darmo, jednak ich ilość jest ograniczona. Na przykład w Lamusowni bezpłatnie można oddać 200 kg odpadów miesięcznie. Inaczej jest w przypadku przedsiębiorców, których obowiązuje ustalony cennik. Zarówno Lamusownia przy ul. Nowohuckiej, jak i PGOW Barycz czynne są przez cały rok, z wyjątkiem świąt i dni wolnych od pracy.

Segregacja odpadów prowadzona jest poprzez selektywne zbieranie następujących odpadów:

- tzw. suchej frakcji odpadów komunalnych, jak papier, tektura, gazety, czasopisma, książki itd., opakowania ze szkła, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z metali
- zużytych baterii i akumulatorów
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
- przeterminowanych leków
- chemikaliów (farb, rozpuszczalników, olejów odpadowych itd.)
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych
- odpadów zielonych z ogrodów, parków, cmentarzy
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych
- opon

► Po 1 lipca odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny będą odbierane – na podobnych zasadach jak dziś – według ustalonych z wyprzedzeniem harmonogramów. W wypadku domów jednorodzinnych takie odpady zabierane będą z terenu posesji, natomiast w wypadku zabudowy wielorodzinnej – z wyznaczonych miejsc, np. koło altan śmietnikowych. Zbędne sprzęty czy meble należy gromadzić tak, by nie utrudniały korzystania z nieruchomości.

W razie potrzeby usługę wywozu odpadów wielkogabarytowych, pobudowlanych, starego sprzętu czy zużytych opon można zamówić u operatora systemu gospodarowania odpadami, a więc MPO Kraków. W takim wypadku jest to usługa płatna, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Krakowa w sprawie rodzajów usług dodatkowych świadczonych przez Gminę na rzecz właścicieli nieruchomości wraz z wysokością cen za ich świadczenie.

A co z zielonym?

Do pojemników i worków na suchą frakcję nie powinny też trafiać odpady zielone, a więc trawa, liście, gałęzie, czyli wszystko to, co zbierzemy na przykład podczas pielęgnacji ogrodu. Jak zatem pozbywać się takich odpadów? W wypadku zabudowy jednorodzinnej zebrane podczas pielęgnacji ogrodu trawę, liście czy gałęzie można nieodpłatnie dostarczać do punktu selektywnego zbierania odpadów przy Kompostowni Odpadów Zielonych Barycz przy uli-

cy Krzemienieckiej 40. W przyszłości miejsc, gdzie będzie można dowozić odpady zielone, będzie więcej. Trawę, suche liście i gałęzie można będzie też zbierać do czarnego worka, który będzie odbierany odpłatnie w ramach usług dodatkowych. W wypadku zabudowy wielorodzinnej i pozostałej zabudowy odpady zielone będą odbierane w ramach płatnej usługi dodatkowej na warunkach określonych w uchwale Rady Miasta Krakowa w sprawie rodzajów usług dodatkowych świadczonych przez Gminę na rzecz właścicieli nieruchomości wraz z wysokością cen za ich świadczenie.

Warto wiedzieć, że aby pozbyć się odpadów nadających się do ponownego wykorzystania, mieszkańcy mogą korzystać z tzw. dzwonów,

zlokalizowanych w różnych miejscach na terenie naszego miasta. Do dyspozycji mamy tam pojemniki na papier, opakowania ze szkła i tworzywa sztuczne. System dzwonów, który w Krakowie zaczął funkcjonować już w 1994 r., będzie rozwijany.

***

Dlaczego recykling jest tak ważny? Po pierwsze odzysk i powtórne wykorzystanie odpadów to szansa na ochronę środowiska. Jedna tona makulatury pozwala ochronić 17 drzew. Z 35 butelek PET można wyprodukować jedną bluzę polarową, natomiast z tony szkła (stłuczki szklanej) jesteśmy w stanie wyprodukować 3330 półlitrowych szklanych butelek. A z recyklingu zaledwie jednej aluminiowej puszki da się wytworzyć energię wystarczającą do zasilania telewizora przez trzy godziny.

Co istotne, Polska musi zwiększyć poziom recyklingu, bo wynika to z umów i przepisów unijnych. Do 2020 r. musimy znacznie ograniczyć składowanie odpadów biodegradowalnych. W przeciwnym razie Polskę grożą wysokie kary.

Warto segregować śmieci, bo...

- Jedna tona szkła to około 3300 sztuk nowych, półlitrowych butelek;
- Z jednej tony butelek PET może powstać 1000 polarów. Na zrobienie jednego ciepłego polaru wystarczy zaledwie 35 butelek PET;
- Odzyskując 1 tonę makulatury, chronimy 17 drzew;
- Recykling 1 tony złomu aluminiowego to oszczędność 4 ton boksytu i 700 kg ropy naftowej;
- Produkcja aluminium z recyklingu daje 60 proc. oszczędności w porównaniu do produkcji aluminium z boksytów;
- Recykling 1 tony złomu stalowego oszczędza 1,5 tony rudy, 0,5 tony koksu i 3–4 kg cyny;
- Z tony folii można zrobić ponownie 55 550 toreb na zakupy;
- Recykling jednej aluminiowej puszki może wytworzyć energię do zasilania telewizora przez trzy godziny;
- Energia odzyskana z jednej plastikowej torby to 10 minut świecenia 60-watowej żarówki.

Do worków i pojemników w kolorze żółtym trafiają odpady posegregowane

Pamiętaj o zasadach!

- Karton – spłaszczyć, usunąć elementy plastikowe lub metalowe
- Terminarze w twardych okładkach – oderwać okładkę
- Puszki aluminiowe – opróżnić, opłukać, wysuszyć
- Opakowania kartonowe – kartonik spłaszczyć, nie jest konieczne zdejmowanie plastikowych nakrętek
- Szklane butelki – zdjąć zakrętki, opróżnić, oczyścić, osuszyć, nie tłuc, nie ma potrzeby ściągając papierowych etykiet
- Butelki plastikowe PET – zużyć, osuszyć, zgnieść i zakręcić

Reforma myślenia i planowania

O tym, czy będzie możliwy przejazd wokół Plant, a także o pomysłach krytyków projektu zmiany organizacji ruchu w Śródmieściu z **Grzegorzem Saponiem**, zastępcą dyrektora Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie ds. komunikacji rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

Jak skomentuje Pan twierdzenie, że projekt zmian organizacji ruchu w Śródmieściu jest bardziej naukowy niż realny?

Grzegorz Sapon: Każda praca naukowa ma na celu wpływanie na rzeczywistość, więc nie ma potrzeby rozdzielania tych pojęć. Oczywiście podejście teoretyczne cechuje zawsze pierwiastek niepewności co do funkcjonowania praktycznego, jednak w tym wypadku istnieje zbyt wiele przykładów z innych miast, by twierdzić, że pomysł jest nierealny.

Po wprowadzeniu zmian nie będzie możliwy przejazd wokół Plant. Czemu ma służyć nakaz skrętu z ul. Westerplatte w ul. Lubicz?

GP: Po wysłuchaniu postulatów przedstawicieli różnych środowisk uczestniczących w konsultacjach społecznych zrezygnowaliśmy z nakazów skrętów, proponując w zamian wprowadzenie strefy B na odcinku ul. Westerplatte, o co wnioskowali m.in. niektórzy radni. Wprowadzenie strefy B ma służyć wyprowadzeniu poza centrum nadmiernej liczby samochodów, przejeżdżających wyłącznie w celu skrócenia sobie drogi.

Jak po zmianach dojedziemy do Krakowskiego Centrum Komunikacyjnego? Krytycy koncepcji twierdzą, że będzie to utrudnione.

GP: Sugeruję, żeby krytycy wskazali te utrudnienia. Parkینگiem obsługującym KCK jest płyta nad peronami, która jest świetnie skomunikowana z drugą obwodnicą (wjazdy od al. Słowackiego oraz ul. Lubomirskiego). Tutaj nie proponuje się żadnych zmian, zatem trudno zrozumieć takie obawy...

Projekt zakłada skrócenie czasu przejazdu między przystankami w centrum o 25 proc. W jaki sposób ma to nastąpić, skoro już teraz samochody i tramwaje poruszają się osobnymi pasami?

GP: Samochody poruszają się osobnymi pasami wyłącznie w teorii. Wystarczy stanąć na skrzyżowaniu ulic Basztowej i Krowoderskiej

foto: archiwum prywatne

Absolwent Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Krakowskiej (kierunek transport), od 2003 r. pracownik Politechniki Krakowskiej. Od 1998 r. związany ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczypospolitej Polskiej Oddział w Krakowie. Od marca 2012 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu ds. komunikacji

w czasie szczytów komunikacyjnych i zobaczyć, jak samochody czekające na możliwość skrętu w lewo blokują tramwaje. Taka sama sytuacja ma miejsce na skrzyżowaniu Westerplatte i Kopernika, pod Teatrem Bagatela czy na ul. św. Gertrudy przed skrzyżowaniami ze Starowiślną oraz Stradomską. Nigdy nie zachęcimy mieszkańców do poruszania się w centrum transportem zbiorowym, jeżeli tramwajom i autobusom nie stworzymy warunków do sprawnego przemieszczania się.

Na skrócenie czasu przejazdu będzie miało również wpływ wyłączenie sygnalizacji na skrzyżowaniach Basztowa-Długa, św. Gertrudy-Starowiślna oraz św. Gertrudy-Stradomska,

które będzie możliwe dopiero po ograniczeniu ruchu samochodów, tak aby było bezpiecznie dla wszystkich.

Krytykowany jest też pomysł ścieżki rowerowej wokół Plant.

GP: Droga rowerowa wokół Plant została zaproponowana z myślą o tych mieszkańcach, którzy dzisiaj jeszcze nie jeżdżą rowerem. Jeżeli dzisiaj udział podróży rowerem wynosi ok. 3 proc. i po Plantach przemieszcza się np. 100 rowerów na godzinę, a docelowo chcemy, by ten udział był kilka razy większy, to jak pomieścimy te kilkaset rowerów razem z pieszymi na alejkach parkingowych?

Jak Pan skomentuje pomysł wytyczenia na wewnętrznym pasie ringu wokół Plant miejsc postojowych dla samochodów?

GP: To pomysł niedobry z dwóch powodów. Po pierwsze, parkowanie przy samym torowisku zawsze rodzi problemy z pojazdami niefrasobliwych kierowców, którzy nie pamiętają, że tramwaj nie może omijać przeszkód, co prowadzi do częstych blokad przejazdu (jak np. obecnie na ul. Długiej). Po drugie, każde parkowanie wiąże się z manewrowaniem (wjeżdżaniem, cofaniem, itd.), które w tym wypadku musiałyby się odbywać na torowisku, co z kolei blokowałoby tramwaje i ograniczało ich prędkość.

Czy nie ma obawy, że na zmianach ucierpią przedsiębiorcy i ruch turystyczny, a centrum miasta się wyludni?

GP: Prosiłiśmy przedsiębiorców o wskazanie konkretnych dowodów na to, że ograniczenie dojazdu samochodem wpływa na obniżenie dochodów, i nie otrzymaliśmy żadnego. Znam przykłady wyłączania aktywizacji takich obszarów dzięki oddaniu większej przestrzeni pieszym i mniejszemu hałasowi ze strony ruchu drogowego. Wystarczy popatrzeć, ile powstało nowych punktów handlowo-usługowych na ul. Warszawskiej po wprowadzeniu tam jednego kierunku ruchu, uporządkowaniu parkowania i oddaniu przestrzeni pieszym oraz rowerzystom. Branża turystyczna w większości popiera zmiany, pod warunkiem że umożliwimy przejazd autokarom turystycznym i gościom hotelowym, i to zostanie spełnione.

Czy nowy projekt jest rewolucją, czy raczej ewolucją?

GP: Jest reformą. Reformą myślenia i planowania obszarów centrów miast, która, czy tego chcemy, czy nie, postępuje i raczej nie da się jej zatrzymać. Podobne zmiany proponowane są w Poznaniu, Wrocławiu czy Gdańsku, dlatego pytanie o redukcję przestrzeni dla samochodów w miastach nie brzmi: „czy?”, ale: „kiedy?”.

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego

30 maja obchodziliśmy Dzień Rodzicielstwa Zastępczego. Jak co roku przypominamy o rodzinach zastępczych i osobach prowadzących rodzinne domy i placówki. Dzięki nim dzieci mają możliwość wychowywać się w warunkach najbardziej zbliżonych do rodzinnych.

foto: archiwum MOPS-u

Tak się bawiły dzieci z rodzin zastępczych na wspólnym spotkaniu

Marta Chechelska*

Przy tej okazji warto wspomnieć, że ubiegły rok to pierwszy rok realizacji nowej Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która częściowo zmieniła zadania ośrodków pomocy społecznej w tym zakresie. Zgodnie z nową ustawą rodzinną pieczę stanowią: rodziny zastępcze – spokrewnione, niezawodowe i zawodowe oraz rodzinne domy dziecka. Instytucjonalna piecza zastępcza to według ustawodawcy placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym placówki typu rodzinnego.

Rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, a zastępczą niezawodową – małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, którzy nie są krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Rodziny otrzymują pomoc finansową na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, na częściowe pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej oraz z tytułu zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ

na jakość sprawowanej opieki. W ubiegłym roku 360 spokrewnionych rodzin zastępczych i 130 niezawodowych rodzin sprawowało opiekę nad 610 dziećmi.

W zawodowej rodzinie zastępczej pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania jego sytuacji, nie dłużej niż na cztery miesiące. Z kolei do zawodowej specjalistycznej rodziny zastępczej trafiają w szczególności dzieci niepełnosprawne, dzieci skierowane na podstawie Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich lub małoletnie matki z dziećmi.

Rodziny otrzymują wynagrodzenie oraz pomoc finansową na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Ponadto rodzina zastępcza może otrzymać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego, przyznawane jest też świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu i inne świadczenia.

Rodzinny dom dziecka tworzony jest przez małżonków lub osobę niepozostającą w związku małżeńskim, sprawującą opiekę nad łącznie nie więcej niż ośmiorgiem dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość, przebywając w pieczy zastępczej. Rodzinne domy powsta-

ły z przekształcenia dotychczasowych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Natomiast placówki typu rodzinnego zostały przez nową ustawę zakwalifikowane jako instytucjonalna piecza zastępcza, która zapewnia opiekę maksymalnie ośmiorgu dzieciom w różnym wieku, w tym dorastającym i usamodzielniającym się. Placówka umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu. W 2012 r. w placówkach typu rodzinnego przebywało 86 dzieci.

Rodzice prowadzący rodzinny dom lub placówkę rodzinną otrzymują pieniądze na wydatki związane z utrzymaniem lokalu mieszkalnego czy funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka, a także wynagrodzenie, mają też możliwość zatrudnienia osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, realizuje szereg działań na rzecz przyszłych i obecnych rodziców zastępczych. MOPS prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kwalifikację tych osób. Ośrodek opracował program szkolenia dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pod nazwą „Jestem w domu”, który został zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Na jego podstawie odbywa się proces przygotowywania i kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze.

Ośrodek zapewnia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkolenia oraz pomoc i wsparcie w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych. Rodziny mogą korzystać z poradnictwa i terapii rodzinnej oraz poradnictwa prawnego. Ponadto do zadań MOPS-u należy też dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania te realizowane są przez 20 pracowników MOPS-u – 14 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudnionych w Dziale Rodzin Zastępczych, dwóch pracowników socjalnych, zatrudnionych w Dziale Pomocy Dzieciom i pracujących z zawodowymi rodzinami zastępczymi oraz czterech specjalistów psychologów.

W celu umożliwienia zawodowym rodzinom zastępczym skorzystania z wypoczynku na czas niesprawowania opieki została zapewniona piecza nad dziećmi przez cztery rodziny pomocowe. Informacje dotyczące niezawodowych rodzin zastępczych udzielane są pod numerem telefonu 12 643-10-64, natomiast zawodowego rodzicielstwa zastępczego – 12 616-53-33 i 12 616-53-32.

*rzecznik prasowy MOPS-u

Rośnie jak na drożdżach

Mocno zaawansowana jest budowa Centrum Kongresowego ICE. Już w październiku rozpocznie się zadaszanie gmachu. Centrum zostanie oddane do użytku jesienią 2014 r.

Jan Machowski

Prace postępują bez problemów i mieszczą się w przyjętym harmonogramie. Obecnie na finiszu jest konstrukcja zaplecza, trwają mocno zaawansowane roboty związane z konstrukcją Sali Audytoryjnej, Sali Dużej i Foyer. Wykonawca – konsorcjum Budimex SA oraz Ferrovia Agroman SA – przystąpił też do prac wykończeniowych i instalacyjnych – m.in. w podziemnych garażach. Jeszcze w tym roku, w październiku, rozpocznie się zadaszanie całego gmachu. Zakończenie inwestycji planowane jest na sierpień 2014 r.

Koszt budowy Centrum Kongresowego to 355 mln zł, a więc o 20 mln zł mniej niż pierwotnie szacowano. Inwestycja ma zapewnione unijne dofinansowanie w wysokości 82 mln zł. Dzięki temu, że operatorem obiektu jest Krakowskie Biuro Festiwalowe, miasto odzyska też podatek VAT w wysokości 65 mln zł, zatem koszt budowy Centrum ICE, jaki faktycznie poniesie, to jedynie 207 mln zł.

Jeszcze w tym roku rozpocznie się też przebudowa dróg dojazdowych do Centrum ICE. Zakres robót obejmuje m.in. na budowę i przebudowę układu ulic na długości ponad 1 tys. metrów. Powstaną miejsca postojowe dla sa-

mochodów osobowych, autobusów, mikrobusów oraz wozów transmisyjnych. Przy okazji przebudowane będą sieci podziemne: gazociąg, wodociąg i kanalizacja, sieć energetyczna i teletechniczna, a także kanalizacja ogólnospławna. Wykonawca zadba też o zielen i małą architekturę. Planowany termin zakończenia przebudowy układu drogowego w rejonie ronda Grunwaldzkiego to lipiec 2014 r.

Mimo że termin uruchomienia Centrum Kongresowego ICE planowany jest na jesień 2014 r., obiekt już teraz budzi zainteresowanie jako miejsce na organizację wydarzeń kongresowych. – Na 2014 r. mamy już 8 rezerwacji, na 2015 – 24, a na 2016 – 18 rezerwacji – mówi Tomasz Warchał z Krakowskiego Biura Festiwalowego.

Duża popularność Centrum Kongresowego ICE to efekt intensywnej promocji tego obiektu na europejskich i światowych targach branżowych. Warto tu wymienić chociażby targi EIBTM w Barcelonie – jedną z najważniejszych imprez targowych w turystyce biznesowej. Oferta Centrum ICE prezentowana jest też podczas międzynarodowych szkoleń dla organizatorów kongresów, a także przy okazji wszystkich większych zjazdów i konferencji w Krakowie.

foto: Jerzy Bielak / UMK

Budowa Centrum Kongresowego ICE jest mocno zaawansowana

Nowe linie tramwajowe

Jesienią tego roku ma się rozpocząć budowa linii szybkiego tramwaju etap II B między ulicami Lipską a Wielicką o długości 1,4 km. W jej skład wejdzie 600-metrowa estakada nad magistralą kolejową. Po estakadzie nie będą się poruszały samochody, lecz komunikacja zbiorowa, rowerzyści i służby ratunkowe. Inwestycja ma zapewnione unijne dofinansowanie w wysokości 121 mln zł. Wartość całego projektu to 252 mln zł. Do końca 2013 r. ma zostać opracowana wielowariantowa koncepcja dla linii szybkiego tramwaju etap III A do Górki Narodowej. W ramach zadania ma też powstać estakada w ciągu ul. Opolskiej. Zadanie podzielono na kilka odcinków. Pierwszy z nich ma obejmować liczącą 3 km linię tramwajową od istniejącej pętli Krowodrza Górka do torów kolejowych w rejonie ul. Bociana. Temu etapowi ma towarzyszyć m.in. budowa fragmentu Trasy Wolbromskiej od skrzyżowania ulic Wolbromskiej, dr. Twardego i Bratisławskiej do ul. Pachońskiego, a także realizacja dwóch parkingów P+R – przy pętli Krowodrza Górka oraz w narożniku Trasy Wolbromskiej i ul. Pachońskiego. Drugi etap obejmie m.in. budowę torowiska na odcinku od ul. Bociana do osiedla Górka Narodowa o długości 1,6 km, budowę terminalu autobusowego po zachodniej stronie węzła al. 29 Listopada z planowaną ul. Iwazki, wraz z parkingiem P+R przy pętli Górka Narodowa. Na tym odcinku ma zostać przebudowana infrastruktura drogowa.

W ramach zadania planowana jest też budowa estakady w ciągu ul. Opolskiej w miejscu skrzyżowania z projektowaną linią tramwajową i układem komunikacyjnym z nią związanym. Dopuszcza się możliwość zastąpienia estakady tunelem. Koncepcja dla linii szybkiego tramwaju etap III A do Krowodrzy Górki, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą drogową oraz budową estakady w ciągu ul. Opolskiej, ma być gotowa pod koniec tego roku. Przewiduje się, że w 2014 r. zostanie uzyskana decyzja środowiskowa dla inwestycji, a w kolejnym roku zostanie ogłoszony przetarg na projekt i budowę nowej linii tramwajowej. Same prace budowlane mogłyby się rozpocząć w 2016 r. (JM)

Warto działać wspólnie

Na czym polega praca w zawodach mechanicznych i budowlanych? Jak wyglądają nowoczesne urządzenia mechatroniczne i roboty przemysłowe? Czym należy kierować się przy wyborze przyszłego zawodu? Tego wszystkiego będą mogli dowiedzieć się uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjów, które 28 maja przystąpiły do porozumienia o partnerstwie z Zespołem Szkół Mechanicznych nr 1 w Krakowie i Centrum Kształcenia Praktycznego w Krakowie.

fot. Paweł Kratochvil / UMK

28 maja przedstawiciele krakowskich szkół oraz Centrum Kształcenia Praktycznego w Krakowie podpisali akt partnerstwa na rzecz doradztwa zawodowego

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus

Dokument dotyczący współpracy w zakresie szkolnictwa i doradztwa zawodowego podpisali dyrektorzy: Gimnazjum nr 14 w Krakowie, Gimnazjum nr 51 w Krakowie, Gimnazjum TSSP w Krakowie, Publicznego Gimnazjum w Krzeszowicach, Szkoły Podstawowej nr 1 w Krakowie, Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1 im. Szczepana Humberta i Centrum Kształcenia Praktycznego w Krakowie.

– To wydarzenie wpisuje się w politykę miasta dotyczącą promowania szkolnictwa zawodowego oraz rozwijania doradztwa zawodowego – mówiła Anna Okońska-Walkowicz, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Edukacji i Spraw Społecznych. – Uczniowie gimnazjów stoją przed trudnym wyborem, jaką drogę edukacji wybrać, czy iść do liceum ogólnokształ-

cącego, czy wybrać kształcenie techniczne w szkole zawodowej lub technikum. Ważne, by mieli możliwość zobaczenia miejsc, w których mogliby się uczyć, i przekonania się, że naprawdę warto wybrać kształcenie w zawodach, które w przyszłości zagwarantują miejsce pracy młodym ludziom – wskazywała Anna Okońska-Walkowicz.

– Angażujemy się w ten projekt, ponieważ zależy nam na pozytywnym postrzeganiu szkoły zawodowej, na promocji, na informowaniu środowiska lokalnego o sukcesach edukacyjnych i wychowawczych szkół zawodowych – mówiła Bożena Mayer-Gawron, dyrektor ZSM nr 1. – Porozumienie jest zgodne z celami projektu MEN

realizowanego przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, któremu towarzyszy hasło Szkoła zawodowa szkołą pozytywnego wyboru – dodała.

Sygnatariusze porozumienia chcą przybliżyć rodzicom i uczniom tematykę szkolnictwa technicznego, informować o tym, czym charakteryzują się poszczególne zawody, oraz o zmianach zaistniałych w kształceniu zawodowym w Gminie Miejskiej Kraków w związku z wprowadzeniem w 2012 r. nowej podstawy programowej kształcenia zawodowego.

To nowe w Krakowie działanie wpisuje się w zadania gminy na rzecz orientacji zawodowej uczniów, promocji kształcenia technicznego, świadomego wyboru przyszłego zawodu przez uczniów i w zadania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, który w swoim statucie ma każda szkoła.

Szkoły, które podpisały akt partnerstwa na rzecz doradztwa zawodowego, współpracowały ze sobą w poprzednich latach na płaszczyźnie międzynarodowej, partnerstwa między szkołami z Małopolski (w tym Krakowa) i Nadrenii-Palatynatu. W ramach tego partnerstwa doszło do wymiany uczniów, zorganizowano także seminaria dla dyrektorów i nauczycieli języka niemieckiego oraz koordynatorów szkolnej współpracy międzynarodowej.

Dzięki nowo zawiązanemu partnerstwu uczniowie z gimnazjów i szkół podstawowych będą mieli okazję zwiedzać pracownie zawodowe Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1 i Centrum Kształcenia Praktycznego w Krakowie, zapoznać się z technikami wytwarzania części w zawodach mechanicznych i budowlanych, zobaczyć nowoczesne urządzenia mechatroniczne, roboty przemysłowe, obrabiarki sterowane numerycznie, nowoczesne techniki łączenia metali.

Uczniowie mogą też liczyć na udział w zajęciach edukacyjnych z przedmiotów kształcenia zawodowego teoretycznego i praktycznego, w demonstracjach edukacyjnych, pokazach,

impresach szkolnych, takich jak Piknik Motoryzacyjny czy Dzień Otwarty Szkoły.

Rodzice i uczniowie będą podczas spotkań informowani przez nauczycieli kształcenia zawodowego o zmianach zaistniałych w kształceniu zawodowym, o oferowanych zawodach i kwalifikacjach zawodowych, o systemie potwierdzania kwalifikacji zawodowych.

Zreformowane szkolnictwo techniczne przygotowuje uczniów do wykonywania kilku zawodów i umożliwi im dobre funkcjonowanie na rynku pracy.

Działanie to wpisuje się w zadania gminy na rzecz orientacji zawodowej uczniów.

Wiedeń – miasto inspiracji

Stolica Austrii to jeden z dziewięciu krajów związkowych, najmniej-szy pod względem powierzchni, natomiast największy, jeżeli chodzi o liczbę ludności. Dzięki licznym atrakcjom należy do najchętniej odwiedzanych miast Europy.

Justyna Olszańska

Na początku XX w. Wiedeń był jedną z najprężniej rozwijających się metropolii na świecie – nazwiska takie, jak Zygmunt Freud, Gustav Klimt, Oskar Kokoschka, Egon Schiele, Gustav Mahler czy Arnold Schönberg świadczyły o znaczeniu austriackiej stolicy. Dziś Wiedeń wciąż jest żywym, kosmopolitycznym i dynamicznym miastem, nie odczuwa się tam jednak nadmiernego pośpiechu jak w innych światowych metropoliach. Tu każdy znajduje czas, by usiąść w jednej z około tysiąca kawiarni, które są dla wiedeńczyków drugim domem, i celebrować długie śniadanie, zaczytać się w gazetach, zatopić się w rozmowie, spędzać czas na obserwacji otoczenia lub delektować się słynnym wiedeńskim tortem Sachera. Mówi się, że Wiedeń jest skrojony na ludzką miarę – tu każdy może ulec czarowi tradycji, sztuki, architektury, muzyki. Historyczne centrum miasta, pełne zabytków z wielu epok, głównie jednak z wieków XIX i XX, wpisane zostało na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Najsłynniejszymi obiektami zabytkowymi są niewątpliwie katedra św. Szczepana, pałace Hofburg, Schönbrunn i Belweder, kościół św. Ruprechta, najstarszy w mieście, okazały barokowy kościół św. Karola Boromeusza, kościół wotywny, jak również monumentalne budynki wzdłuż Ringstrasse: Opera Wiedeńska, Burgtheater, muzeum Albertina, parlament, neogotycki ratusz, uniwersytet, Muzeum Historii Naturalnej i Muzeum Historii Sztuki. Wiedeń jest niekwestionowanym ośrodkiem kultury europejskiej. Dobrze czują się w nim miłośnicy muzyki i sztuki. Abonamenty do sal koncertowych wykupywane są z wielomiesięcznym wyprzedzeniem, gdyż istniejąca od ponad 160 lat orkiestra symfoniczna Filharmoników Wiedeńskich ma opinię jednej z najlepszych na świecie. Szczególnie trudno o bilet na koncert noworoczny w Złotej Sali słynnego Musikverein, z wieloletnim wyprzedzeniem trzeba też rezerwować miejsca na niepowtarzalny Bal w Ope-

rze. Liczne galerie i muzea kuszą bogatą ofertą oraz oryginalnymi pomysłami, np. Muzeum Historii Sztuki oferuje w każdy czwartek możliwość spożycia we foyer uroczystej kolacji oraz specjalny program zwiedzania. Typowe dla Wiednia są również tzw. „heurigery”, czyli urokliwe winiarnie, w których sprzedaje się młode wino i w których posłuchać można wiedeńskiej muzyki ludowej. W międzynarodowych rankingach dotyczących jakości życia Wiedeń od lat zajmuje czołowe miejsce. Według raportu amerykańskiej firmy Mercer Wiedeń po raz czwarty z rzędu uznany został za miasto o najwyższej jakości życia na świecie.

W 2000 r. Kraków formalnie dołączył do grona miast współpracujących z Wiedniem. Współpraca dotyczyła początkowo przede wszystkim rozwoju miast, transportu publicznego, gospo-

darki odpadami oraz zarządzania kryzysowego. Kolejne „Oświadczenia o współpracy Krakowa i Wiednia”, podpisywane w latach 2005 i 2009, umacniały więzi między miastami, intensyfikując współpracę i wymianę doświadczeń. Szczególnie cenne dla Krakowa okazały się wiedeńskie rozwiązania z zakresu termicznej utylizacji odpadów komunalnych (spalarnie odpadów), zarządzania kryzysowego, planowania transportu publicznego, architektury i urbanistyki. Liczne prezentacje, spotkania ekspertów, konferencje i warsztaty wypełniały treścią partnerstwo obu miast. Intensywne kontakty doprowadziły do zacieśnienia współpracy krakowskich oraz wiedeńskich ośrodków naukowo-badawczych. Rozwijana jest kooperacja w dziedzinie nauk biomedycznych, technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz dziedzictwa kulturowego. W połowie bieżącego roku podpisana zostanie kolejna umowa o współpracy na lata 2013–2017, definiująca nowe obszary współdziałania – innowacje i technologie, ochronę zdrowia i sprawy społeczne, przemyśle kreatywne, edukację, naukę i badania naukowe, ochronę środowiska i rewitalizację obszarów miejskich. Nadal będą rozwijane również dotychczasowe obszary współpracy.

W kontaktach Krakowa i Wiednia aktywną rolę odgrywa Biuro Miasta Wiednia, prowadzone przez firmę Compress i prężnie działające w Krakowie od 2002 r. Ważne jednak, że we współpracę krakowsko-wiedeńską zaangażowało się wiele instytucji i wielu mieszkańców obu miast.

Pałac Schönbrunn w Wiedniu

foto: Paweł Kravczyk / UNIK

Popływaj z rodziną!

Gmina Miejska Kraków i Ośrodek Sportu i Rekreacji „KOLNA” zapraszają mieszkańców Krakowa na rodzinne lekcje pływania odbywające się w ramach kampanii „Kraków stawia na rodzinę”. Honorowy patronat nad kampanią objął Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski.

Anna Rak

Główną ideą akcji „Rodzinne pływanie” jest integracja rodzin oraz zachęcanie ich do wspólnego, aktywnego i sportowego spędzania wolnego czasu. Propozycja skierowana jest do rodzin zameldowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. W ramach projektu zainteresowane rodziny będą mogły skorzystać z bezpłatnej nauki pływania pod okiem doświadczonego instruktora. W skład jednej rodziny może wejść maksymalnie pięć osób, tj. dwoje rodziców i troje dzieci (od 5. do 16. roku życia). Warunkiem uczestnictwa w programie będzie wypełnienie ankiety dostępnej na miejscu. Warto pamiętać, że liczba miejsc jest ograniczona, a o wzięciu udziału w akcji decyduje kolejność zgłoszeń.

Do skorzystania z bezpłatnej nauki pływania przygotowanej specjalnie dla krakowskich rodzin szczególnie mocno zachęca Marzena Paszkot – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Kra-

kowa ds. Rodziny i Polityki Społecznej, pomysłodawczyni i koordynatorka akcji. – Współ-

Rodzinne lekcje pływania odbędą się na basenie przy Kolnej

ne, rodzinne spędzanie czasu wolnego jest niezwykle ważne dla młodego pokolenia. Tutaj korzyść jest podwójna – budowanie więzi rodzinnych oraz dobra zabawa na basenie – mówi Marzena Paszkot.

Akcja „Rodzinne pływanie” odbywać się będzie na pływalni OSiR „Kolna” już po raz drugi. Zajęcia z pływania odbywać się będą w następujących terminach: 13, 20 i 27 lipca oraz 10, 17 i 24 sierpnia w godz. 09.00–10.30. Regulamin akcji dostępny jest na stronie internetowej www.bip.krakow.pl.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

25 maja

- Święto Wojsk Specjalnych, pl. Wielkiej Armii Napoleona

26 maja

- Święto Rodziny Krakowskiej, bulwar Czerwieński
- Gala otwarcia 53. Krakowskiego Festiwalu Filmowego, Kijów, Centrum

27 maja

- Koncert dedykowany Krzysztofowi Pendereckiemu, Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku, Sukiennice

1 czerwca

- Intronizacja Króla Kurkowego, Rynek Główny

2 czerwca

- Inauguracja Dnia Otwartego Magistratu
- Sesja Młodzieżowej Rady Miasta w ramach projektu „Uczeń – obywatel”

- Lekcja Śpiewania – Przeboje Opolskiego Festiwalu, Rynek Główny

3 czerwca

- Wręczenie Medali św. Krzysztofa, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

- Uroczystość wręczenia odznak Honoris Gratia osobom zasłużonym dla Krakowa

4 czerwca

- Wręczenie nagród Złotej, Zielonej i Honorowej Gruszki, Klub Pod Gruszką
- Uroczystość wręczenia okolicznościowych medali-dyplomów „Mecenas futbolu małopolskiego”
- Uroczystość z okazji 10-lecia Stowarzyszenia Małych i Średnich Przedsiębiorstw „KraK-Business” w Krakowie
- Podpisanie umowy z elektrociepłownią EDF
- Pożegnalny mecz Jerzego Dudka Polska–Liechtenstein, stadion Cracovii

5 czerwca

- LXXV uroczysta sesja Rady Miasta Krakowa dla uczczenia 150. rocznicy powstania styczniowego oraz w przeddzień 100-lecia połączenia Królewskiego Wolnego Miasta Podgórze ze Stołecznym Królewskim Miastem Krakowem

Krakowska Olimpiada Młodzieży

Wzorcem dla Krakowskiej Olimpiady Młodzieży, powołanej do życia 46 lat temu przez Miasto Kraków, były igrzyska olimpijskie. Ideą przewodnią imprezy jest przede wszystkim rozbudzenie u młodzieży ducha rywalizacji sportowej, opartej na uczciwym współzawodnictwie.

Joanna Kamieniarz

Krakowska Olimpiada Młodzieży jest największym w mieście wydarzeniem sportowym. Współzawodnictwo obejmuje rywalizację młodzieży uczącej się w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Organizatorem imprezy jest Wydział Sportu UMK, a za jej realizację odpowiedzialny jest Krakowski Szkolny Związek Sportowy. Olimpiada jest przeprowadzana w kilku kategoriach wiekowych i dyscyplinach. Uczniowie szkół podstawowych rywalizują w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w miniodmianach koszykówki, siatkówki, piłki ręcznej i nożnej (tradycyjnej i halowej). Inne dyscypliny to biegi przełajowe indywidualne i sztafetowe, czwórbój lekkoatletyczny, pływanie, szachy oraz drużynowa rywalizacja w tenisie stołowym i badmintonie. W ramach Gimnazjady rozgrywane są zawody koszykówki, siatkówki, piłki ręcznej i nożnej (także halowej), tenisa stołowego, badmintona, szachowe, narciarstwa alpejskiego i snowboardowe oraz biegi przełajowe. Lekkoatleci rywalizują w indywidualnej i drużynowej lidze szkolnej. Licealiada, w której biorą udział uczniowie

szkół średnich, rozgrywana jest w tych samych dyscyplinach sportu co Gimnazjada.

Organizacją zawodów zajmują się głównie wolontariusze rekrutujący się spośród nauczycieli wychowania fizycznego ze startujących szkół oraz trenerów i działaczy uczniowskich klubów sportowych lub innych stowarzyszeń kultury fizycznej. Rywalizację oceniają kwalifikowani sędziowie okręgowych związków sportowych. Mówiąc o krakowskim olimpijskim współzawodnictwie, trzeba pamiętać, że ogrom pracy związanej z organizacją imprezy spoczywa na wspomnianej grupie pasjonatów i miłośników sportu. Tylko w ubiegłym roku w szranki sportowej rywalizacji stanęło ponad 17 948 uczniów z 210 szkół.

Zawody w ramach Krakowskiej Olimpiady Młodzieży trwają niemal cały rok. Obecnie (od 20 maja) odbywają się finały w piłce nożnej z udziałem 117 drużyn (w tym 37 dziewcząt) i ok. 2 tys. uczniów. 10 czerwca na stadionie AWF odbył się finał licealiady w lekkiej atletyce z udziałem ponad 30 szkół średnich, a już niebawem, 23 czerwca, pierwsze klasy gimnazjalne zmierzą się podczas I Mistrzostw Krakowa w Koszykówce i Siatkówce.

foto: Bystrzycki

W 2012 r. w Krakowskiej Olimpiadzie Młodzieży wzięło udział niemal 18 tys. uczniów z 210 szkół

Wyścigi smoczych łodzi

W najbliższą sobotę (15 czerwca) w zakolu Wisły, na odcinku między hotelem Forum a Wawelem odbędą się krakowskie eliminacje do finału I Akademickich Mistrzostw Polski Smoczych Łodzi. Finał zostanie rozegrany już następnego dnia – również w Krakowie. Do walki o mistrzowski tytuł staną najlepsze studenckie smocze załogi z Krakowa, Gdańska, Opola, Poznania, Warszawy i Wrocławia.

Smocza łódź ma 12 m długości, mieści 22 osoby, a kształtem przypomina smoka (przód zdobi rzeźba w kształcie smoczej głowy, a ruń – smoczy ogon). Na dziobie siedzi kapitan, który wybija na bębnie rytm, nadając tempo wiosłującej załodze. Wyścigi smoczych łodzi odbywają się na dystansie 200 m. W Polsce dyscyplina ta pojawiła się zaledwie 13 lat temu, ale w Chinach jest uprawiana od blisko 2 tys. lat – Święto Smoczych Łodzi jest jednym z najważniejszych, obok Nowego Roku, świąt w tradycyjnym kalendarzu chińskim. W Krakowie pierwsze międzyuczelniane wyścigi smoczych łodzi zostały zorganizowane w 2010 r.

W krakowskich eliminacjach do finału I Akademickich Mistrzostw Polski Smoczych Łodzi wystartują reprezentacje 15 uczelni wyższych. A już następnego dnia (16 czerwca, niedziela) najlepsze krakowskie smocze osady będą walczyć o finałowe zwycięstwo z załogami z pięciu innych akademickich miast – Gdańska, Opola, Poznania, Warszawy i Wrocławia – również wyłonionymi w eliminacjach. O wejście do finału studenci z Poznania walczyli 16 maja na jeziorze Malta. 25 maja rywalizowali studenci z Gdańska (na Motławie) i Opola (na Odrze). Warszawscy żacy walczyli 1 czerwca na jeziorze Kamionowskim, a wrocławscy – 8 czerwca na Odrze, przy Wyspie Słodowej. Najlepsza akademicka smocza załoga w Polsce, oprócz mistrzowskiego tytułu, w nagrodę otrzyma również pełen atrakcji weekendowy pobyt w Cieszynie. Organizatorem I Akademickich Mistrzostw Polski Smoczych Łodzi jest Zrzeszenie Studentów Polskich oraz RMF MAXXX. Szczegółowe informacje na temat wydarzenia można znaleźć na stronie: www.wyscigsmocznychlodzi.pl. (JK)

Średniowiecze dla każdego

Już w połowie czerwca w Barbakanie rusza znany i lubiany cykl imprez pod hasłem „Średniowiecze da się lubić”. Jak co roku Muzeum Historyczne Miasta Krakowa przygotowało dla miłośników kultury i obyczajowości wieków średnich szereg atrakcji.

fot. archiwum MHK

MHK przygotowało szereg atrakcji dla miłośników kultury i obyczajowości wieków średnich

Jacek Zinkiewicz*

Od pewnego czasu można zauważyć modę na rekonstrukcje historyczne. Dotyczy to różnych epok w naszych dziejach – od średniowiecza po drugą wojnę światową, a nawet czasy współczesne. Nie ma wątpliwości, iż jest to świetny sposób oddziaływania na wyobraźnię, a przez to – edukacji. Przekazywanie wiedzy historycznej może (i powinno) odbywać się na różne sposoby. Misją muzeów jest m.in. udostępnianie pozostałości materialnych istotnych dla historii. Warto jednak, aby narracja historyczna proponowana przez muzea łączyła w sobie dostępne obiekty z fachową wiedzą i właśnie próbą rekonstrukcji. W wypadku odległych epok jest to szczególnie istotne, ponieważ pozwala ułatwić odbiór stosunkowo nielicznych pozostałości osobom niezajmującym się historią na co dzień.

Celem projektu „Średniowiecze da się lubić” jest promocja średniowiecznego Krakowa w szerszym kontekście kulturowym. Jako że Kraków nigdy nie był miastem w historycznej i kulturowej próżni jest to również popularyzacja średniowiecza jako epoki barwnej i niezwykle ciekawej. Początek Europy – w naszym rozumieniu – to właśnie średniowiecze. Dlatego stereotypowe postrzeganie tej epoki jako czasu „ciemnoty i zabobonu”, „czarnej dziury”, upadku kultury pomiędzy antykiem a czasami nowożytnymi, jest de facto odcinaniem się od własnego dziedzictwa.

Postanowiliśmy nieco „odczarować” tę epokę. Nie stawiamy sobie za cel tworzenia pochwały średniowiecza albo wyidealizowanego, fałszywego obrazu. Chcemy jedynie zachęcić do pochylecia się nad przeszłością, często niesprawiedliwie ocenianą, w nieco bardziej aktywny sposób, niż proponują konwencjonalne metody edukacji.

Przygotowany program wydarzeń w ramach projektu „Średniowiecze da się lubić” kierowany jest do odbiorców w różnym wieku i o różnym poziomie wiedzy na temat tej epoki. Każdy znajdzie w nim interesującą dla siebie część: od zabawy i rozrywki, która ma za zadanie zachęcić i prowadzić do dalszych poszukiwań, po debatę z udziałem wybitnych uczonych.

Dla dzieci i młodzieży przygotowaliśmy m.in. grę miejską – zabawę w średniowiecznego detektywa, opartą na autentycznych wydarzeniach historycznych, a także interaktywny teatr oraz warsztaty o dawnej broni i obronności średniowiecznego miasta. Przed wszystkimi uczestnikami otworzymy drzwi muzealnej zbrojowni. Zapraszamy ponadto do udziału w rekonstrukcji jarmarku w średniowiecznym mieście, podczas którego każdy będzie miał możliwość skosztowania dawnych smakołyków i poznania tajników warsztatu pracy przedstawicieli różnych cechów, a nawet... katal! W tym roku impreza odbędzie się nie tylko w średniowiecznej scenerii Barbakanu, ale także na murach obronnych, w wieży Ratuszowej i Pałacu Krzysztofora.

Dla osób znających już nieco historię, nie tylko jednak pasjonatów, ale i sceptycznie nastawionych do średniowiecza, przygotowaliśmy debatę o tożsamości europejskiej, której korzenie tkwią właśnie w „ciemnych wiekach”. Uczestnikami dyskusji, która odbędzie się 3 października, będą ks. bp prof. Grzegorz Rys oraz prof. Karol Modzelewski. Są to znani i cenieni historycy mediewiści, którzy przedstawią średniowieczne dziedzictwo z dwóch perspektyw: kultury barbaricum, czyli ludów spoza rzymskiego limesu (granicy imperium), oraz powstałej na gruzach zachodniej części cesarstwa christianitas. Są to terminy tajemnicze i nieco już zapomniane, a nawet niezrozumiałe w szerszej świadomości społecznej, stanowiące jednak fundament tworzącej się kultury średniowiecznej, a co za tym idzie, europejskiej. Temat tożsamości jest w dzisiejszej Europie bardzo aktualny, choć wzbudza ogromne kontrowersje i nieporozumienia. Warto o tym dyskutować, szczególnie z udziałem tak wybitnych ekspertów. Debatę będzie stanowić swego rodzaju ukoronowanie tegorocznego cyklu „Średniowiecze da się lubić”, a odbędzie się w miejscu „fundamentalnym” – dosłownie i w przenośni – dla Krakowa, czyli w Rynku Podziemnym.

Na wydarzenia z cyklu „Średniowiecze da się lubić” zapraszamy do oddziałów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa w weekendy 15–16 czerwca, 13–14 lipca, 17–18 sierpnia i 14–15 września 2013 r. Szczegółowy program wydarzeń znajduje się na stronie www.mhk.pl.

*asystent w Dziale Historii i Sztuki Krakowa Średniowiecznego, MHK

Sprawić, by widziano

W kwietniu tego roku wystawa ADUMBRATION, zorganizowana przez Fundację ART & SPACE, zainaugurowała cykl wystaw sztuki współczesnej zatytułowany „Sprawić, by widziano”.

Grzegorz Siembida*

W ramach tego projektu do października 2013 r. zaprezentowane zostaną prace artystów z Polski oraz z zagranicy. Poszczególne wystawy dotyczyć będą wybranych zagadnień z zakresu sztuki wizualnych, takich jak interdyscyplinarność, medialność, gest malarski, nowe media czy interpretacja dorobku dawnych mistrzów przez młodych artystów.

W projekcie biorą udział młodzi absolwenci oraz absolwentki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, m.in. Maja Wilchelm (ADUMBRATION) i Ludmiła Woźniczko, dla których debiutancka wystawa będzie pierwszym ważnym krokiem na profesjonalnej drodze artystycznej, oraz doświadczeni, uznani twórcy, m.in. Wojtek Bąkowski czy Dariusz Vasina. W ramach projektu zaprezentowana zostanie także twórczość artystów „gościnnych” z Warszawy, Śląska i z zagranicy.

Od 31 maja w Galerii As przy ul. św. Marka 22 można oglądać drugą wystawę w ramach pro-

jektu „Sprawić, by widziano”, która potrwa do 20 czerwca. Swoje prace prezentują Wojtek Bąkowski, Agnieszka Grodzińska i Grzegorz Siembida. – Strategie przyjmowane przez prezentowanych artystów w skrajnie różny sposób prezentują, na jakich zasadach historia pojawia się w sztuce współczesnej. Instrumentalne wykorzystanie motywów i symboli (Siembida), ironiczne badanie artystycznego echa (Grodzińska) czy samoświadomość, wyrazista i mocna niczym biała ściana (Bąkowski) – mówi Piotr Sikora, kurator wystawy.

Projekt „Sprawić, by widziano” jest współfinansowany ze środków Gminy Miejskiej Kraków i został objęty honorowym patronatem przez Wojewodę Małopolskiego Jerzego Millera, Marszałka Województwa Małopolskiego Marka Sowę oraz Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego. Medialnego wsparcia wydarzeniu udziela dwutygodnik miejski KRAKÓW.PL.

*moderator medialny projektu

Otwarcie wystawy ADUMBRATION

12 czerwca 2013 r.

siemacha spot camp

festiwal
kreatywności

SZTUKI WALKI
WARSZTATY ARTYSTYCZNE
ŁAMIGŁÓWKI SPINNING
BREAKDANCE CAPOEIRA
GRY PŁANSZOWE FLASH MOB
ZUMBA GRAFFITI
KONCERTY PIŁKA NOŻNA

16 CZERWCA
GALERIA KRAKOWSKA
pl. Jana Nowaka Jeziorańskiego
start: 12:00
www.siemacha.org.pl

ORGANIZATORZY:

PARTNER STRATEGICZNY:

PARTNERZY:

Liszt na koncercie Lischta

Koncerty w najpiękniejszych świątyniach, wirtuozeria światowej sławy mistrzów i zabytkowe, wyłącznie polskie instrumenty. Już wkrótce w Krakowie rozpocznie się kolejna edycja Międzynarodowego Festiwalu „Letnie Koncerty Organowe”, odbywającego się nieprzerwanie od 1991 r.

Marco Aurelio Lischt

Magdalena Ochocka*

Tegoroczny repertuar koncertów to imponująca rozpiętość programowa. Obok mistrzów muzyki organowej – Bacha, Mozarta czy Liszta, zabrzmią improwizacje, muzyka dawna i współczesna, reprezentatywna dla krajów, z których pochodzą organiści. Pojawią się nieznane dzieła, dotąd rzadko lub w ogóle w Polsce niewykonywane. – Wymagająca muzyka organowa w najpiękniejszych świątynnych wnętrzach, w otoczeniu bezcennych dzieł sztuki i scenerii światła padającego przez barwne witraże sprawia, iż koncerty stają się niemalże muzycznymi spektaklami. Wyjątkowymi i niepowtarzalnymi – podkreśla prof. Mirosława Semeniuk-Podraza, kierownik artystyczny Międzynarodowego Festiwalu „Letnie

Koncerty Organowe”, dziekan Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie. – Podczas ponaddwudziestoletniej historii festiwal zyskał nie tylko uznanie słuchaczy, ale i wybitnych artystów, którzy zabiegają o szansę koncertowania w ramach kolejnych edycji – dodaje.

Poza reprezentantami licznych krajów europejskich organizatorzy gościli w Krakowie wirtuozów m.in. z Kanady, Stanów Zjednoczonych, Meksyku, Urugwaju, Republiki Po-

łudniowej Afryki czy Japonii. Nie inaczej będzie i tego lata. 23. edycję festiwalu zainauguruje wybitny organista z Brazylii Marco Aurelio Lischt (27 czerwca, bazylika oo. Karmelitów na Piasku). W repertuarze koncertu znajdzie się klasyka literatury organowej autorstwa Franza Liszta. Zabrzmią też dzieła Herberta Howellsa, kompozytora u nas niegranego. Krakowska publiczność będzie mogła ich wysłuchać jako pierwsza w Polsce!

Kraków w trakcie Letnich Koncertów Organowych reprezentować będzie Witold Zalewski (4 lipca, bazylika oo. Karmelitów na Piasku), organista Katedry na Wawelu. W ostatnim czasie odbył światowe tournée, obejmujące między innymi Izrael i kraje Ameryki Południowej. Nie będzie to jedyny „polski wieczór” tego festiwalu. W bazylice Mariackiej koncertować będzie Roman Perucki (11 lipca), znakomity organista i dyrektor naczelny Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Towarzyszyć mu będzie skrzypaczka Maria Perucka.

Niezwykłych organowych aranżacji dzieł Rachmaninowa będzie można wysłuchać podczas koncertu Christopa Lorenza (1 sierpnia, bazylika oo. Paulinów na Skalce). Ten wybitny niemiecki organista koncertował już w obu Amerykach, Afryce, Australii i Chinach. Jego krakowski program będzie muzyczną podróżą przez wieki, począwszy od utworów szesnastowiecznych po współczesne.

Koncert finałowy, który zagrany zostanie w bazylice Mariackiej, będzie należał do Austriaka Floriana Pagitscha (8 sierpnia). Zaprezentuje on bardzo urozmaicony repertuar, obejmujący zarówno klasykę, jak i własne improwizacje. Miłośnicy muzyki organowej będą mogli pokusić się również o porównanie zagranej przez wiedeńczyka kompozycji Liszta „Präludium et Fuga über BACH” z tą prezentowaną podczas inauguracji festiwalu przez Marca Aurelia Lischta. Dwaj różni organiści, dwie różne bazyli-

ki i, co najistotniejsze, dwa różne instrumenty sprawiają, że ten sam utwór zabrzmi inaczej.

Organizatorami 23. Międzynarodowego Festiwalu „Letnie Koncerty Organowe” są Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” oraz Fundacja GAP we współpracy z Akademią Muzyczną w Krakowie. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie www.dworek.krakow.pl.

*pracownik CK „Dworek Białoprądnicki”

23. edycję festiwalu zainauguruje wybitny organista z Brazylii Marco Aurelio Lischt. W repertuarze koncertu znajdzie się klasyka literatury organowej autorstwa Franza Liszta.

5. Grolsch ArtBoom Festival

Od 7 do 21 czerwca zapraszamy na 5. edycję Grolsch ArtBoom Festivalu. W tym roku w roli głównej wystąpi Podgórze – jedna z najpiękniejszych krakowskich dzielnic, przeżywająca obecnie renesans.

■ Karolina Grysiak

Pod hasłem przewodnim „Wielki Kraków” swoje prace zaprezentują m.in.: Katarzyna Krakowiak, Bogna Burska, Łukasz Skąpski, Krzysztof Żwirblis, Janek Simon z Jakubem de Barbaro oraz zaproszeni do Krakowa: Boris Oicherman, Julia Vogl czy Vova Vorotniow. Zaplanowano także dwudniową debatę „Dobra przemoc. O festiwalach sztuki w przestrzeni publicznej” moderowaną przez Bognę

Świątkowską. – Setna rocznica połączenia Krakowa z Podgórzem stanowi doskonałą okazję, żeby przyjrzeć się tej dzielnicy i zadać pytanie, co pozostało w Podgórzu typowego i czy można mówić o tak wyrazistej tożsamości tej dzielnicy, jak ma to miejsce w wypadku Kazimierza, Woli Justowskiej czy Nowej Huty – mówi Izabela Helbin, dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego. Hasło przewodnie tegorocznej edycji festiwalu nawiązuje do pierwszego w dziejach polskiej urbanistyki planu zagospodarowania przestrzennego nowych dzielnic miasta przyłączonych do Krakowa w latach 1910–1915, a także do wielkiego konkursu, którego głównym celem było przedstawienie koncepcji zagospodarowania nowych obszarów miasta. – Koncentrujemy się na Podgórzu, niegdyś odrębnym mieście, obecnie dzielnicy Krakowa, jako temacie i zarazem miejscu realizacji – podkreśla Małgorzata Gołębiowska, dyrektor programowa festiwalu. – Przeniesienie działań realizowanych w ramach Grolsch ArtBoom Festivalu na ten teren jest również okazją, aby zapytać o mechanizmy i logikę rozwoju dzielnic okalających krakowską starówkę i Kazimierz. Pozwala zadać pytania o sposób, w jaki centrum miasta dokonuje ekspansji na swoje peryferie. Według jakich strategii chce je oswajać i włączać w rytm, którym żyje? Te procesy mają miejsce na wielu poziomach, ale w kontekście festiwalu interesujący jest przede wszystkim kontekst sztuk wizualnych i działań poprzez kulturę. Przenosząc działania festiwalu na Podgórze, będzie można niejako „na bieżąco” obserwować, jak dotychczasowy rozwój kulturalny tej dzielnicy wiąże się z procesami gentryfikacyjnymi – wyjaśnia.

Grolsch ArtBoom Festival to największe i najważniejsze wydarzenie prezentujące w Krakowie sztukę współczesną, zarówno polską, jak i zagraniczną. Spośród innych festiwali poświęconych sztuce wyróżnia go to, że dzieła przygotowane na festiwal są prezentowane w przestrzeni publicznej miasta, dzięki czemu może zobaczyć je każdy. Więcej informacji o festiwalu na stronie: www.artboomfestival.pl.

FairyTaleShow na Wiankach

FairyTaleShow – finaliści tegorocznej edycji programu „Must be the Music. Tylko muzyka” dołączyli do grona artystów, którzy zaprezentują się publiczności podczas tegorocznych Wianków w Krakowie. Sami o sobie mówią: „nie gramy ślicznie i nie tworzymy muzycznych pejzaży. Gramy za to energetyczny, brudny, brytyjski rock”. Choć istnieją zaledwie od 2011 r., krytycy muzyczni nie szczędzą im pochwał. Dla Piotra Barona to „bardzo dobrze zapowiadający się młody zespół”, a Piotr Metz podsumowuje krótko: „nie ma się do czego przyczepić”. Na koncert FairyTaleShow zapraszamy w sobotę (22 czerwca) o godz. 21.00. FairyTaleShow to na scenie wielka energetyczna bomba. Elegancko ubrani, pod krawatem, ale z zadziornymi fryzurami. Istnieją zaledwie od 2011 r., ale mają już na swoim koncie sporo sukcesów. Nagrali pierwsze demo „Artysta Dadaista”, a zeszły rok rozpoczęli od zwycięstwa w Muzycznej Bitwie Polskiego Radia Wrocław. Zdobyli także pierwszą nagrodę na festiwalu Around The Rock 2012, wyróżnienie podczas finału Ligi Rocka w Jeleniej Górze, są również laureatami i zdobywcami wyróżnienia na festiwalu FAMA 2012 w Świnoujściu oraz finalistami konkursu EMPIK-u Make More Music. – Nasze piosenki są bardzo różne i trudno je ująć w jedną całość. To, co ma je łączyć, to energia – mówią sami muzycy. Na krakowskim koncercie zatytułowanym „We are always in Backwards” będzie można zobaczyć, jacy są naprawdę. W programie koncertu znajdują się także różnorodne autorskie kawałki, stare szlagiery i te zupełnie nowe oraz kilka coverów we własnych, śmiałych aranżacjach. FairyTaleShow wystąpią w składzie: Tomasz Grządkowski (gitara, wokół), Michał Mazur (gitara, wokół), Adam Gleń (bas) i Michał Paczkowski (perkusja). Więcej na stronie: www.wianki.eu. Wszystkich, którzy przyjdą od piątku do niedzieli (21–23 czerwca) na bulwar Czerwieński, czeka podróż w czasie do średniowiecznego miasteczka z jego zwyczajami, tradycjami, rzemiosłem i hulankami. Zapraszamy na Jarmark Świętojański. Szczegóły już wkrótce na: www.jarmarkswietojański.eu. (KG)

Podczas 3. edycji festiwalu powstał mural „Ding Dong Dumb” stworzony przez Blu, pochodzącego z Włoch artystę, jednego z najlepszych na świecie (Podgórze, ul. Józefińska)

Nowy start w Krakowie

Komisja Rodziny i Polityki Społecznej RMK zapoznała się z magistracką informacją na temat realizacji uchwał w sprawie repatriacji Polaków z Kazachstanu. Radnym przedstawiono także sytuację socjalno-bytową i stopień usamodzielnienia się dotychczas sprowadzonych rodzin.

Jan Bińczycki

Pomoc Polakom, którzy po 1945 r. znaleźli się na Wschodzie, sprowadzanie ich do Krakowa i umożliwianie im nowego startu to zadanie, które gmina realizuje od wielu lat. Radny Bolesław Kosior odniósł się do społecznej polityki państwa: – 3 mln młodych ludzi pracuje za granicą, budując gospodarkę innych krajów. Może tę demograficzną lukę można uzupełnić właśnie naszymi rodakami ze Wschodu? Boleję nad tym, jak nasze państwo traktuje swych obywateli na Wschodzie. Co innego obiecywaliśmy sobie po odrodzonej ojczyźnie w latach 80. i 90. Chciałbym, żeby Kraków jak dawniej dawał w tej sprawie dobry przykład innym miastom i wypracowywał dobre rozwiązania.

Bolesławowi Kosiorowi wtórowała radna Barbara Nowak: – Wierzę w sprawiedliwość dziejową. Na Wschodzie mieszka 10 tys. Polaków, którzy zostali tam wysiedleni wbrew własnej woli. Wstydzę się za brak efektywnej polityki państwa w tej sprawie.

Do postulatów radnych odniosła się Anna Okońska-Walkowicz, zastępca Prezydenta Miasta Krakowa: – Pragnę podkreślić, że wywiązujemy się z próśb i planu. Niektóre repatriacje przeciągają się, bo np. urywa się kontakt ze strony tych osób. Sądzę, że sprowadzenie dwóch, trzech rodzin rocznie nie powinno stanowić dla miasta większego kłopotu.

Odnosząc się do dyskusji, Stanisław Zięba, który od wielu lat zajmuje się pomocą repatriantom, tłumaczył: – Dyskusja miała trochę

polityczny wymiar, koleżanki i koledzy z klubu PiS odnosili się przede wszystkim do polityki rządu. Żadne miasto nie ma w zakresie obowiązków sprowadzania rodzin repatriantów. Kraków i inne samorzady robią to, gdyż jest to danie wyrazu wartościom, w które wierzą mieszkańcy i ich przedstawiciele w radach gmin. W Krakowie odbywa się to na mocy uchwały rady. Przez ostatnie kilka lat zapraszano cztery rodziny rocznie. Staraliśmy się zapraszać rodziny wielopokoleniowe – mówi Stanisław Zięba – w miarę możliwości sprowadzając tych, którzy doświadczyli deportacji na Wschód, oraz mając na uwadze to, by przynajmniej jeden z członków rodziny mówił po polsku. To ze względu na opiekę, jaką magistrat otacza repatriantów przez pierwszy rok pobytu. Obejmuje ona oprócz mieszkania i wsparcia materialnego także pomoc w poszukiwaniu pracy, co przy braku znajomości polskiego sprawia znaczne trudności.

Trudno zaspokoić wszystkie potrzeby i pomóc wszystkim potrzebującym, ale jedno jest pewne: dopóki będę przewodniczącym Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, dopóty będziemy pomagać repatriantom – kwitował Stanisław Zięba.

Kalendarium Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa i wiceprzewodniczących

22 maja

- 74. sesja RMK, Sala Obrad RMK (zaproszenie Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

23 maja

- uroczystość wręczenia medalu „Za mądrość obywatelską” Wiesławowi Myśliwskiemu, sala Portretowa (zaproszenie: Stowarzyszenie Kulturalno-Naukowe Kraków oraz redakcja miesięcznika „Kraków”)
- jubileusz 75-lecia urodzin Leszka Aleksandra Moczulskiego połączony z promocją tomiku z wydanymi po raz pierwszy tekstami piosenek, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)
- uroczyste otwarcie VIII Światowego Kongresu Polonii Medycznej połączone z obchodami 120-lecia Izby Lekarskiej w Krakowie (zaproszenie: Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego oraz Przewodniczący Komitetu Naukowego)

24 maja

- konferencja „Małopolska Technology Trends 2013”, Muzeum Lotnictwa Polskiego (zaproszenie: Zarząd Krakowskiego Parku Technologicznego)

25 maja

- obchody Święta Rzemiosła Polskiego 2013 w 85. rocznicę powstania MIRiP, Rynek Główny (zaproszenie: Prezes i Zarząd Małopolskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Krakowie)
- koncert jubileuszowy z okazji 40-lecia działalności artystycznej Zespołu Tańca Ludowego „Krakowiak”, NCK (zaproszenie: kierownictwo Zespołu Tańca Ludowego „Krakowiak”)

26 maja

- Święto Rodziny Krakowskiej, bulwar Czerwieński (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)
- Święto Czyżyn – Dzielnica Czyżyny Dzieciom, Muzeum Lotnictwa Polskiego (zaproszenie: Rada i Zarząd Dzielnicy XIV Czyżyny, Ośrodek Kultury Kraków Nowa Huta, Muzeum Lotnictwa Polskiego)

28 maja

- Dzień Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (zaproszenie: Rektor i Senat Uniwersytetu Ekonomicznego)

31 maja

- uroczyste wręczenie nagród uczniom krakowskich szkół oraz ich nauczycielom opieku-

nom za szczególne osiągnięcia w konkursach i olimpiadach przedmiotowych w roku szkolnym 2011/2012, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

2 czerwca

- obchody Święta Miasta, w ramach których odwiedzić można było Salę Obrad RMK, gabinet Przewodniczącego RMK, zobaczyć, co ciekawego mają do pokazania dzielnice Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3–4 (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

5 czerwca

- tradycyjna msza za miasto, bazylika Franciszkanów pl. Wszystkich Świętych 5 (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)
- uroczysta sesja Rady Miasta Krakowa zwołana dla uczczenia 150. rocznicy powstania stycznowego oraz w przeddzień 100-lecia połączenia Królewskiego Wolnego Miasta Podgórze ze Stołecznym Królewskim Miastem Krakowem (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

Okiem Przewodniczącego: historia i terażniejszość

150 lat temu wybuchło powstanie styczniowe. Wiedząc o ogłoszonej przez zaborcę brance młodych mężczyzn do carskiego wojska, polscy patrioci zdecydowali się na nierówną i przegraną walkę.

◀ Bogusław Kośmider*

Walka ta odbywała się przede wszystkim na terenach zaboru rosyjskiego. W Krakowie nie mieliśmy działów zbrojnych, choć do walk dochodziło nieopodal: w Skale, Miechowie i wielu podkrakowskich miejscowościach. W Krakowie obchodzimy jednak 150. rocznicę tego powstania, przy tej okazji pokazując miejsca, ludzi i wydarzenia z nim związane. A takich pamiątek w naszym mieście jest sporo – tablice, pomniki, groby, ulice poświęcone powstańcom. Z Krakowa wychodziły oddziały powstańcze, do których zgłaszała się krakowska brać studencka, krakowscy robotnicy i podkrakowscy chłopcy. To w Krakowie funkcjonowały powstańcze szpitale, w których ratowano życie powstańców. W Krakowie zbierano dla nich pieniądze, żywność, środki medyczne. Tu przygotowywano bomby, miny i broń, tu także mieściły się tajne sztaby powstańcze. Wiele krakowskich rodzin straciło w powstaniu swoich bliskich, majątki. Późniejszy terror zaborcy zabrał wielu krakowianom możliwość rozwoju zawodowego czy społecznego. Kraków o powstaniu pamiętał i pamięta. Tak być musi, bo to jest nasza narodowa historia.

Wygraliśmy wojnę!

Warto sobie jednak przypomnieć, co zdarzyło się w Krakowie po powstaniu i po trudnych popowstaniowych latach. A zdarzyło się bardzo dużo. Wydarzenia tamtych lat wciąż oddziałują na losy naszego miasta i naszej ojczyzny. Kilka lat po powstaniu rozpoczął funkcjonowanie nowy organizm samorządowy – powstała wybierana przez mieszkańców Rada Miasta. Rozpoczęły się też rządy prezydenta, którego w ówczesnych czasach musiał zatwierdzać zaborca. To ta Rada Miasta i ten prezydent – Józef Dietl – rozpoczęli wielką przebudowę Krakowa. Z prowincjonalnego miasta cesarstwa zrobili, krok po kroku, jedno z najwspanialszych miast regionu. Przebudowa ulic, „rżnięcie” kanałów ściekowych, nowe trasy komunikacyjne, wspólna odbudowa Muzeum Narodowego stawiały Kraków w gronie najszybciej rozwijających się miast. Wszystko to działo się kilka lat po przegranym powstaniu, po stratach tysięcy krakowskich rodzin. Pamiętano o podstawach gospodarczych, ale i o opiece społecznej, edukacji, pokazywaniu historii. Kraków stawał się nie tylko jednym z najważniejszych miast cesarstwa, ale i najważniejszym miastem rozdzielonej Rzeczypospolitej. Wtedy zaczęto mówić o Krakowie jako miejscu dla Pola-

ków świętym, do Krakowa przyjeżdżano za nauką, pracą i rozwojem. Tak krakowianie odpowiedzieli na przegrane powstanie, na straty, na naciski zaborcy. Nie walką wprost, ale budową podstaw nowoczesnego społeczeństwa. To było tak samo ważne jak wielkie, zazwyczaj przegrywane zrywy wywoleńcze. Ta organiczna budowa państwa i społeczeństwa bardzo przydała się potem, kiedy z trzech zaborów skleić trzeba było Rzeczpospolitą. To w znacznej mierze krakowianie – i ci rdzenni, i ci tu uczący się lub pracujący – stworzyli fundament polskiego państwa po 123 latach zaborów. Udało się, wygraliśmy wtedy w Krakowie tę najdłuższą wojnę nowoczesnej Europy.

Starania trwały długo

Nieco później wydarzyło się w Krakowie coś, co też bardzo wpłynęło na rozwój miasta. Najpierw w kwietniu 1913 r. Rada Miasta Krakowa, potem w maju Rada Miasta Podgórze podjęły po wielu staraniach uchwały o połączeniu Miasta Podgórze z Miastem Krakowem. Te starania trwały długo i kosztowały sporo wysiłku i nerwów zarówno krakowian, jak i podgórczan. Było wiele oporów, sprzeciwiali się mieszkańcy i Krakowa, i Podgórze. Jedni nie chcieli się łączyć z podmiejskim Podgórzem, drudzy bali się, że niewiele na tym skorzystają, a wręcz stracą. Bali się politycy i Krakowa, i Podgórze. Bali się urzędnicy. Na szczęście nie bali się prezydenci i przede wszystkim dzięki ich staraniom rady miast podjęły tę trudną decyzję. Wdrażanie podjętych uchwał trwało ponad dwa lata, aby wreszcie w lipcu 1915 r. na moście móc podpisać ostateczny akt porozumienia. Dziś ten układ jest oczywisty, wszyscy widzą korzyści z takiego porozumienia. Ale wtedy...

Działając w duchu takiego porozumienia, które wiek temu dało i Krakowowi, i Podgórze wielkie korzyści, Prezydent Miasta Krakowa, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa i przewodniczący podgórczych dzielnic (dzielnic VIII, IX, X, XI, XII, XIII) utworzyli Porozumienie Dzielnic Podgórczych, które podpisane zostało 6 czerwca. Wierzymy, że wspólne działania spowodują, że dzielnice podgórcze będą się rozwijały lepiej i lepiej będzie się żyło ich mieszkańcom. Porozumienie będzie działało na rzecz waż-

nych dla całego Podgórze inwestycji, promocji, działań kulturalnych, społecznych, edukacyjnych i rekreacyjnych. Teraz czas na Podgórze!

*przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Bogusław Kośmider

foto: Wiesław Mijsza / UMK

Wierzmy, że wspólne działania spowodują, że dzielnice podgórcze będą się rozwijały lepiej i lepiej będzie się żyło ich mieszkańcom. Porozumienie będzie działało na rzecz ważnych dla całego Podgórze inwestycji, promocji, działań kulturalnych, społecznych, edukacyjnych i rekreacyjnych. Teraz czas na Podgórze!

Ekonomia społeczna – obszar (jeszcze) mało znany

Pojęcie ekonomii społecznej jest bardzo szerokie i dotyka wielu sfer życia społecznego. Podstawowym celem jest dla niej przede wszystkim aktywizacja ludzi, a nie, jak w tradycyjnych przedsiębiorstwach, uzyskiwanie i maksymalizacja zysku. Misja społeczna jest istotniejsza niż sukces ekonomiczny. Rok 2012 ogłoszony został przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowym Rokiem Spółdzielczości.

Małgorzata Jantos

Małgorzata Jantos*

Przedssiębiorstwem społecznym jest podmiot prowadzący działalność gospodarczą, spełniający kryteria małego lub średniego przedsiębiorstwa, który realizuje cel społeczny poprzez zatrudnianie co najmniej 50 procent osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub 30 procent niepełnosprawnych, albo też świadczy usługi społeczne użyteczności publicznej, przez co należy rozumieć usługi o charakterze socjalnym, edukacyjnym, kulturalnym, rozwoju lokalnego. Przedsiębiorstwo takie nie rozdziela zysku pomiędzy udziałowców, ale przeznaczają na wzmocnienie swojego potencjału. Podmioty działające w ramach ekonomii społecznej funkcjonują we wszystkich sektorach. Mogą one przybierać różne formy, wśród których wymienić należy: banki spółdzielcze, ubezpieczenia wzajemne, spółdzielnie, fundusze poręczeniowe, przedsiębiorstwa społeczne i socjalne, agencje rozwoju regionalnego, stowarzyszenia, fundacje.

Przykładem tego typu działań może być aktywność, której celem jest integracja społeczna osób z autyzmem, czy też pomoc ludziom osadzonym w więzieniach i wychodzącym na wolność. Wszystkie przedsięwzięcia mają na celu integrację grup osób, dla których stwarzają miejsca pracy. Usługi publiczne świadczone przez przedsiębiorstwa społeczne mogą mieć bardzo różny charakter, ale dla przedsiębiorczości społecznej szczególnie ważne są dwie ich kategorie: usługi społeczne oraz usługi techniczne. Do usług społecznych zaliczymy szeroko rozumiane usługi opiekuńcze (prowadzenie aptek, usługi pielęgniarskie) i edukacyjne (stowarzyszenie prowadzące sklep przy szkole, wspierające funkcjonowanie szkoły). Do usług technicznych zaliczyć można utrzymywanie zieleni miejskiej lub inne prace porządkowe związane z mieniem publicznym, a także zbieranie odpadów, ich segregację i utylizację. Wyróżniamy też usługi na otwartym rynku, takie jak świadczy np. krakowski pensjonat „U Pana Cogito”, który zapewnia wysokiej jakości obsługę hotelową i cateringową, zatrudnia osoby po kryzysach psychicz-

Ekonomia społeczna ma w Polsce bogate tradycje. Warto wspomnieć przede wszystkim dziewiętnastowieczne kasy oszczędnościowo-pożyczkowe, zwane kasami Stefczyka, oraz spółdzielnie zakładane w środowiskach wiejskich. W okresie międzywojennym polski ruch spółdzielczy należał do najbardziej dynamicznych w Europie. Po roku 1989 stworzone zostały warunki do reaktywowania działań z zakresu ekonomii społecznej.

nych i przeznaczają zyski ze swojej działalności również na rehabilitację osób niepełnosprawnych.

Przedsiębiorstwa społeczne mogą też podejmować działalność produkcyjną, tak jak to robi największy w Polsce ośrodek dla osób uzależnionych od narkotyków, zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS. W ośrodku od wielu lat uprawia się stare odmiany polskich drzew owocowych oraz hoduje króliki i kury.

Ekonomia społeczna ma w Polsce bogate tradycje. Warto wspomnieć przede wszystkim dziewiętnastowieczne kasy oszczędnościowo-pożyczkowe, zwane kasami Stefczyka, oraz spółdzielnie zakładane w środowiskach wiejskich. W okresie międzywojennym polski ruch spółdzielczy należał do najbardziej dynamicznych w Europie. Po roku 1989 stworzone zostały warunki do reaktywowania działań z zakresu ekonomii społecznej. W ubiegłym roku w Krakowie odbyły się kolejne, już VI Ogólnopolskie Spotkania Ekonomii Społecznej. Organizatorem tegorocznej edycji tej imprezy był Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy. Ogólnopolskie Spotkania Ekonomii Społecznej od kilku lat organizowane są w ramach projektu „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”. Współorganizatorami tegorocznej imprezy były Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Stała Konferencja Ekonomii Społecznej. Wśród tematów omawianych w ramach programu znalazły się m.in.: możliwości wsparcia ekonomii społecznej w latach 2014–2020; potencjał sektora spółdzielczego w wypełnianiu potrzeb państwa i społeczeństwa; związki przedsiębiorstw społecznych z nauką i biznesem; rola samorządu terytorialnego w rozwoju ekonomii społecznej; klauzule społeczne (ułatwienia w dostępie podmiotów ekonomii społecznej do zamówień publicznych).

Zagadnienia związane z ekonomią społeczną są tematami konferencji i spotkań, teraz najważniejsze jest to, aby informacje były jak najszerszej propagowane.

Jak wygląda praktyka? Warto przeczytać publikowany w tym numerze tekst poświęcony spółdzielniom.

*wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krakowa

Wspierają wykluczonych społecznie

Spółdzielnie socjalne to specyficzna forma prowadzenia działalności gospodarczej, łącząca w sobie cele ekonomiczne z celami społecznymi.

☛ Katarzyna Wiecha*

Pierwsze spółdzielnie socjalne w Polsce zostały zarejestrowane w 2005 r. na podstawie ustawy Prawo spółdzielcze. W 2006 r. weszła w życie Ustawa o spółdzielniach socjalnych, która stała się impulsem do rozwoju tej formy działalności. Członkowie spółdzielni wszystkie prace na jej rzecz wykonują osobiście, w związku z tym wymaga się od nich dużej odpowiedzialności. Taka forma działalności daje realną możliwość wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w powrocie do uregulowanego życia społecznego i aktywności na rynku pracy. Spółdzielnie socjalne mogą być zakładane przez osoby fizyczne i osoby prawne. Powstają również tzw. „spółdzielnie mieszane”, np. zakładane przez jedną osobą prawną i cztery osoby fizyczne.

Chcą zmieniać świat

Najwięcej spółdzielni zostało założonych przez osoby fizyczne. Jako przykład może tu posłużyć Spółdzielnia Socjalna „Piąty Element”, która rozpoczęła swoją działalność w 2011 r. Jest to agencja interaktywna zajmująca się tworzeniem wizerunku osób i firm i zarządzanie nim, m.in. poprzez projektowanie stron i sklepów internetowych, pozycjonowanie, kampanie AdWords czy z wykorzystaniem Facebooka. Pomysł na założenie spółdzielni socjalnej zrodził się z chęci połączenia prowadzenia własnej działalności gospodarczej z chęcią zmiany świata.

Atutem spółdzielni jest to, że założyły ją pięciu przyjaciół, którzy mają do siebie zaufanie, polegają na sobie, wspólna praca motywuje ich do działania i dalszego rozwoju. Członkowie spółdzielni co miesiąc reinwestują środki, co powoduje, że stają się coraz bardziej konkurencyjni na rynku. W najbliższej przyszłości spółdzielnia planuje zatrudnienie nowej osoby w roli handlowca, której zadaniem będzie poszukiwanie nowych klientów. Rozpoczęły się również prace nad stworzeniem portalu dla MŚP, który będzie prezentował przedsiębiorcom dopiero zaczynającym lub mało efektywnie działającym w internecie możliwości, jakie sieć oferuje im w zakresie promocji firmy. Cho-

ciaż forma spółdzielni socjalnej bywa czasem kłopotliwa, np. ze względu na konieczność prowadzenia pełnej księgowości, okazuje się, że często przynosi ona określone korzyści. Spółdzielnia jako przedsiębiorstwo zaliczające się do sektora ekonomii społecznej zaczęła ostatnio korzystać ze zniżek, które oferują zagraniczne firmy na swoje oprogramowanie. Jednak dla młodych spółdzielców z „Piątego Elementu” ważne jest nie tylko realizowanie celu biznesowego. Z takim samym zapałem angażują się w działania w zakresie spo-

łecznej i zawodowej reintegracji, propagując tym samym ideę ekonomii społecznej.

Nie wierzyli, a teraz pielęgnują trawniki

Niewiele spółdzielni zakładanych jest przez osoby prawne wspólnie z osobami fizycznymi, jednak istnieją również takie przykłady. Może nim być Spółdzielnia Socjalna „Cedrus”, która powstała przy zaangażowaniu Stowarzyszenia Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej „Małopolskiego Forum Pracy” w Krakowie, prowadzącego Centrum Integracji Społecznej,

oraz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej skierowanych do CIS. Jeszcze dwa lata temu, żaden z członków „Cedrusa” nie uwierzyłby, że wkrótce będzie prowadzić własną działalność, realizując usługi z zakresu zagospodarowania terenów zielonych, w tym głównie zakładania i pielęgnacji trawników, przycinania drzew, krzewów, żywopłotów, projektowania i zakładania ogrodów oraz wykonywania drobnych usług brukarskich. Chociaż, jak w każdej firmie, zdarzają się konflikty

Taka forma działalności daje realną możliwość wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w powrocie do uregulowanego życia społecznego i aktywności na rynku pracy.

Pracownice Spółdzielni Socjalnej „Przystań”

foto: Julia Torzech / ZLSP

i trudne sytuacje, nikt nie żałuje podjętej decyzji, wszyscy cieszą się, że mają pracę, przyjaciół i nowe perspektywy. Zawsze też mogą liczyć na wsparcie pracowników CIS. Taka forma działalności z jednej strony pozwala na swobodne działanie i podejmowanie decyzji przez osoby pracujące w spółdzielni, z drugiej zaś Stowarzyszenie ma prawo głosu i możliwość czuwania nad tym, co się dzieje w spółdzielni.

Sprawdzony przykład

Spółdzielnie socjalne zakładane przez osoby prawne jeszcze w Krakowie nie funkcjonują, chociaż w Małopolsce zarejestrowanych jest już kilka. Warto zwrócić na nie uwagę. Dla gminy lub miasta taka forma daje możliwość łączenia realizacji zadań własnych np. dożywiania

dzieci i młodzieży z jednoczesnym wsparciem osób wykluczonych społecznie, w tym walki z bezrobociem poprzez tworzenie nowych miejsc pracy. Sprawdzonym przykładem takiej formy jest Spółdzielnia Socjalna „Przystań” w Raciechowicach. Spółdzielnia powstała w 2012 r. z inicjatywy Gminy Raciechowice i organizacji pozarządowej (Ochotniczej Straży Pożarnej w Kwapince). Obecnie 18 zatrudnionych osób zajmuje się przygotowaniem posiłków dla mieszkańców gminy, w tym uczniów szkół, przygotowaniem cateringu na imprezy organizowane w powiecie myślenickim. Spółdzielnia zarządza pensjonatem w Kwapince, gdzie organizowane są wizyty studyjne i „zielone szkoły”. Choć spółdzielnia, jak każda inna firma, boryka się z różnymi problemami, jak np.

rosnące ceny produktów (przy niskich cenach oferowanych przez spółdzielnię), planowany jest jej dalszy rozwój. Pomysłów na poszerzenie działalności w dalszej perspektywie nie brakuje i na pewno większość z nich zostanie zrealizowana.

Opisane wyżej spółdzielnie socjalne swoje pierwsze kroki stawiały przy wsparciu Agencji Rozwoju i Promocji Spółdzielczości Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy. Agencja w dalszym ciągu wspiera spółdzielców, oferując im swoją wiedzę i doświadczenie oraz wspólnie z nimi podejmuje nowe inicjatywy.

*pracownik Agencji Rozwoju i Promocji Spółdzielczości Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy

Wyspiański byłby dumny

Ubiegłoroczna akcja „Wyspiański na Mogilskim” zakończyła się sukcesem. Kilkuset mieszkańców pod czujnym okiem wyszkolonych wolontariuszy układało mozaikę w podziemnej części ronda Mogilskiego. Jak się okazuje, był to tylko początek.

Łukasz Nowakowski

Znowu na rondzie Mogilskim, nadal inspirować się twórczością Stanisława Wyspiańskiego – jednego z najwybitniejszych twórców polskich przełomu wieków XIX i XX – tłumy zaangażowanych mieszkańców Krakowa w pierwszym tygodniu czerwca zostały po sobie pamiętkę w postaci największej mozaiki kamiennej w Polsce o wymiarach: 93 m długości i od 60 do 100 cm wysokości.

Współautorem dzieła był każdy, kto między 1 a 8 czerwca, w godzinach 9.00–17.00 przybył na miejsce i zechciał zaangażować się w układanie. Nikt nie został odpawiony z kwitkiem. Na miejscu byli specjalnie wyszkoleni wolontariusze, którzy pokazywali, jak łupać kamień, jak przyklejać i jak czerpać z tego radość. Dzięki temu każdy mógł rozwinąć swoje zdolności manualne. Wspólne układanie mozaiki spełniło również ważną funkcję integrującą lokalną społeczność.

Pomysłodawczynią akcji ozdobienia ronda Mogilskiego jest Małgorzata Jantos – wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krakowa. Zaprosiła ona do współpracy Lubosza Karwata – artystę tworzącego mozaikowe wzory. Razem z Urzędem Miasta Krakowa, sponsorami oraz mieszkańcami we wrześniu 2012 r. zapoczątkowali akcję ozdabiania ronda Mogilskiego. – Rondo Mogilskie jest szare i smutne, potrzebuje estetycznego ożywienia. Chciałabym, aby to miejsce stało się atrakcyjną galerią sztuki pod niebem. Po

mozaikach przyjdą następnymi artyści proponujący inne techniki – mówi Małgorzata Jantos, wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krakowa i pomysłodawczyni akcji. – Cieszy mnie, że właśnie

na rondzie Mogilskim w Krakowie mogą propagować sztukę tworzenia mozaiki. Odbywa się to w najprostszy i jednocześnie najbardziej efektywny z możliwych sposobów – wychodzimy do ludzi i zapraszamy ich do wspólnego stworzenia kamiennej kompozycji – mówi Lubosz Karwat, autor projektu mozaiki.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: Radio RMF MAXXX, „Dziennik Polski”, „Nowy Kamieniarz”, „Kurier Kamieniarski”, „Karnet”, dwutygodnik miejski KRAKÓW.PL, Magiczny Kraków, Krakow.travel, Stowarzyszenie Polskich Artystów Mozaiki oraz Kijów.Centrum.

Kolejna część mozaiki na rondzie Mogilskim powstawała od 1 do 8 czerwca

G Ł O S D Z I E L N I C

Czerwiec to idealny miesiąc na spędzanie czasu na świeżym powietrzu. Zachęca do tego aura, a także... rady i zarządy krakowskich dzielnic. Warto zobaczyć, co dzielnice przygotowały dla swoich mieszkańców.

Dzielnica III Prądnik Czerwony

Oglądali uczniowie i rodzice

Wystawa „Powstanie niespełnionych nadziei 1863” gościła w prawie wszystkich placówkach szkolnych na terenie Dzielnicy III – w szkołach podstawowych nr 2, 64, 95 i 114 oraz w ZSO nr 9. Ekspozycja pomagała w lekcjach historii, oglądali ją uczniowie i ich rodzice. – Mam nadzieję, że wystawa zachęciła naszą młodzież i mieszkańców do odwiedzenia

foto: Mateusz Drożdż / UMJK

wystaw o powstaniu styczniowym, które zobaczyć można w Krzysztoforach i Collegium Maius – mówi radny Mateusz Drożdż, który zaprosił organizatorów wystawy do zaprezentowania jej w szkołach w Dzielnicy III. Rada Dzielnicy III przeznaczyła również 1500 zł na renowację nagrobków uczestników powstania styczniowego. W pamiątkach z tego okresu przewijają się niewymienieni z nazwiska mieszkańcy Prądnika Czerwonego, którzy chętnie pomagali ochotnikom maszerującym ku pobliskiej granicy, aby dołączyć do którejś z grup powstańczych. – Ta kwota to taki nasz wdowi grosz na ratowanie pamięci tych, którzy walczyli o niepodległość 150 lat temu – mówi pomysłodawca uchwały radny Mateusz Drożdż.

Dzielnica IX Łagiewniki – Borek Fałęcki

Dziewiątka świętuje

Od 7 do 9 czerwca odbywały się 19. Dni Dzielnicy IX. Rozpoczęły się w piątek w szkole przy ul. Fredry Festiwałem Talentów oraz rozgrywkami sportowymi. Do udziału zostały zaproszone wszystkie szkoły z terenu dzielnicy. W tym samym dniu w CSW „Solvay” odbyła się premiera spektaklu „Najprostsza rzecz na świecie” w wykonaniu Teatru AJ Bałów. Tegoroczne święto dzielnicy nierozdzielnie wiąże się z obchodami 85-lecia istnienia KS „Borek”. W sobotę odsłonięto tablicę pamiątkową, odbyły się wernisaż wystawy malarstwa Grażyny Stępniewskiej-Szynałki, a także zabawa taneczna przy akompaniamencie zespołu „Melodico Trio”. Niedziela przyniosła takie atrakcje, jak: parada Orkiestry Dętej „Solvay” i przedszkolaków z SP nr 95, koncert zespołu „Pogodna Jesień” oraz moc zajęć dla dzieci: trampolina, dmuchany zamek, karuzela, zjeżdżalnia, zabawy z animatorami, konkursy z nagrodami, występy clownów, szczudlarzy i ważny punkt programu: mecz o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa. W sobotę i w niedzielę odbyły się także warsztaty artystyczne i kiermasz rękodzieła artystycznego, do udziału w którym zaproszono 16 wystawców. Na koniec zorganizowano pokaz sztucznych ogni.

12 czerwca 2013 r.

Dzielnica XIII Podgórze

Specjaliści od ortografii

W piątek, 17 maja w Gimnazjum nr 35 odbyła się 11. edycja Podgórskiego Dyktanda. Specjaliści od ortografii, reprezentanci 11 podgórskich gimnazjów nr: 21, 23, 24, 25, 28, 29, 32, 34, 35, 51 i 75 zmierzali się z tekstem poświęconym historii krakowskiego getta w związku z obchodzoną w tym roku 70. rocznicą jego likwidacji i rozwiązali ortograficzną krzyżówkę. Po raz trzeci recenzentem tekstu dyktanda był prof. Walery Pisarek, który do organizatorek napisał m.in.: „Jeszcze raz korzystam z okazji, by pogratulować [...] tekstu kolejnego Podgórskiego Dyktanda. Serdecznie pozdrawiam i życzę powodzenia”. Tegoroczni laureaci to: Michał Barszczewski z Gimnazjum nr 24 (III miejsce), Karolina Bojar z Gimnazjum nr 23 (II miejsce) i Maja Skowron z Gimnazjum nr 21 (I miejsce). Wyróżnienia zdobyli: Monika Skwirut z Gimnazjum nr 25, Jerzy Seweryn z Gimnazjum nr 28, Joanna Żak z Gimnazjum nr 29, Justyna Marchewka z Gimnazjum nr 32, Monika Mędek z Gimnazjum nr 34, Agnieszka Brodzicka z Gimnazjum nr 35, Michał Konik z Gimnazjum nr 51 oraz Oliwia Woszczyzna z Gimnazjum nr 75.

Dzielnica XV Mistrzejowice

Piętnastka stawia na ruch

We wtorki i czwartki w godz. 18.30–19.30 odbywają się otwarte zajęcia marszowo-biegowe nordic walking. Organizują je Rada i Zarząd Dzielnicy XV. Miejsce zbiórki znajduje się przy Szkole Podstawowej nr 89 w Krakowie, os. Piastów 34a. Uczestników obowiązują strój i obuwie sportowe. Kije do nordic walking będą wypożyczane nieodpłatnie w miejscu zbiórki. Zajęcia trwają w okresie maj–czerwiec oraz wrzesień–październik 2013 r. Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Leszek Tytko, tel. 512-142-810.

Dzielnica XVII Wzgórze Krzesławickie

Przeniesieni do początków ubiegłego stulecia

9 czerwca to nie był zwykły dzień w krakowskich Łucznanowicach. Ci, którzy się tam znaleźli, poczuli się, jakby zostali przeniesieni do początków XX w. W pobliżu pałacu Mycielskich, przy ul. A. Mycielskiego, odbyło się tegoroczne święto osiedla – Dzień Łucznanowic. Imprezę plenerową z historią w tle zorganizowały: Rada i Zarząd Dzielnicy XVII Wzgórze Krzesławickie oraz Klub Aneks Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta. Zarówno najmłodszy, jak i dorośli mogli na chwilę poczuć klimat dawnych Łucznanowic oraz skorzystać z rozmaitych atrakcji. Były to między innymi: pokaz dawnej mody, zabawy i konkursy tematyczne (m.in. na przestrzenną budowlę Dworu Mycielskich) czy występ tancerzy Baletu Dworskiego „Cracovia Danza”, specjalizujących się w tańcach historycznych. W świat magii przybyłych wprowadził iluzjonista Andrzej Fidziński. Powrotem do wspomnień z czasów dzieciństwa rodziny Mycielskich z pewnością był quiz na temat historii rodziny, dworu i samych Łucznanowic. Wydarzeniu towarzyszyła promocja pamiątek Andrzeja Mycielskiego „Chwila czasu minionego”. Z tego między innymi powodu gośćmi honorowymi imprezy byli córka autora książki hrabina Elżbieta Mycielska-Dowgiałło oraz inni członkowie tego zasłużonego dla Łucznanowic rodu.

Bezpieczny Kraków

„Japończycy nie są istotami ludzkimi, lecz małpami; mają oni bardzo silne zęby, którymi przegryzają wszystko. Z kul rosyjskich nie robią sobie nic zgoła, ponieważ je chwytają w usta i połykają. Skaczą z drzewa na drzewo jak wiewiórki, a mogą także żyć w wodzie” – taką opinię o mieszkańcach Kraju Kwitnącej Wiśni miał w 1904 r. rosyjski lud.

fot. Wiesław Makaj / UMJK

Siedziba komitetu pomagającego dezertantom z Rosji mieściła się przy ul. Poselskiej 20

Michał Kozioł

Opinię tę przytoczył krakowski „Czas”, powołując się na „Russkoje Słowo”. Trudno się więc dziwić, że wielu poddanych rosyjskiego cara nie miało specjalnej ochoty na spotkanie się oko w oko z tak groźnym przeciwnikiem. Zwłaszcza „inorodcy”, czyli nieprawosławni i nierosyjscy poborowi oraz rezerwiści, byli zdecydowanie przeciwni podróży do Mandżurii. Perspektywa śmierci za „batuszku caria, za rodzinu, za wieru” gdzieś na mandżurskich sopkach była dla nich zdecydowanie mało pociągająca. W tej sytuacji zagrożonym powołaniem do wojska nie pozostawało nic innego niż szukać schronienia gdzieś za granicą rosyjskiego imperium. Miejscem, do którego wielu z nich wyruszyło, był Kraków. Już pod koniec lata 1904 r. w krakowskiej prasie zaczęły pojawiać się informacje o zatrzymywaniu przez policję młodych ludzi, którzy okazywali się uciekinierami z zaboru rosyjskiego. Zatrzymani tłumaczyli się, że zbiegli w obawie przed wystąpieniem na Daleki Wschód.

Sytuacja zmieniła się jesienią, kiedy ogłoszono w Królestwie Polskim mobilizację. Krakowskie pismo satyryczne „Djabeł” donosiło wówczas, że powołanych w szeregi rosyjskiej armii rezerwistów oraz poborowych ogarnął zapał tak wielki, iż „z całych pociągów przemocą usuwają podróżnych, aby zająć ich miejsca i jak najprędzej (sic!) dotrzeć na pole chwały przez granicę austriacką lub pruską”. Jak wiadomo, satyrycy mają prawo do przesady, dlatego autor żartobliwej notatki pozwolił sobie na stwierdzenie, że uciekający szukają bezpiecznego schronienia także za granicą pruską. Było to mało prawdopodobne, gdyż władze niemieckie wydawały uciekinierów w ręce Rosji. Zdarzało się to także i w Austrii.

Dezertery w Krakowie

Na początku grudnia 1904 r. krakowska prasa odnotowała z oburzeniem fakt, że wiedeńska policja odesłała czterech zatrzymanych poddanych rosyjskich do granicy rosyjskiej z zaleceniem przekazania ich Rosjanom. Informacja

o tym wydarzeniu kończyła się słowami: „Zamieszczając tę oburzającą wiadomość, nie wątpimy, że w parlamencie austriackim wniesioną będzie w tej sprawie interpelacja”. Jednocześnie prasa niemieckojęzyczna oskarżała nie kogo innego, lecz właśnie krakowską dyrekcję policji o wydawanie Rosji dezertarów. Jako spektakularny przykład podawano los, jaki rzekomo spotkał Franciszka Sieprawskiego i Franciszka Szajera. Te nieprawdziwe informacje rzecz jasna demontowano natychmiast w krakowskich gazetach. Prasa opierała się w tym wypadku na wyjaśnieniach udzielonych przez Zenona Korotkiewicza, dyrektora policji, który potwierdził, iż rzeczywiście wydano poddanych rosyjskich o takich nazwiskach, jednak nie do Rosji. Szajer, włóczęga z kryminalną przeszłością i w wieku popoborowym, został wydany do Prus. Natomiast Sieprawskiego, który był autentycznym dezertarem, odstawiono do granicy węgierskiej. W oficjalnym stanowisku krakowskiej dyrekcji policji informowano, że nie ma umowy z Rosją, na podstawie której wydawano by zbiegów stronie rosyjskiej. Choć przymusowi przybysze z Rosji nie byli witani przez krakowską policję z jakimś przesadnym entuzjazmem, traktowano ich jednak przyzwoicie. W siedzibie dyrekcji policji, która mieściła się wówczas jeszcze przy ul. Mikołajskiej 32, zajmowali się nimi komisarze Wilhelm Misiewicz i Antoni Trzeciak. Zorganizowano nawet specjalne biuro, gdzie rejestrowano zbiegów. Większość z przybyłych nie dysponowała znacznym zasobem gotówki. Szczęśliwcy, których było na to stać, mogli na miejscu zaopatrzyć się w bilety umożliwiające podróż za ocean, bowiem dyrekcja policji w związku z zaistniałą sytuacją zaprosiła do współpracy firmę „Goldinst i Spółka”. Jej przedstawiciele „od ręki” załatwiali wszelkie formalności i wręczali uciekinierom – po uiszczeniu stosownej opłaty – „karty okrętowe do Ameryki na parowce Zjednoczonego Austriackiego Akcyjnego Towarzystwa Żeglugi Parowej”.

Pod koniec października 1904 r. panowało w Krakowie przekonanie, że tak naprawdę do dyrekcji policji trafia tylko – jak pisały gazety – „drobna część ogólnego liczby zbiegów wojskowych, chroniących się w Galicji”. Wiadomo było, że liczne kazimierskie podrzędne hotele i „domy noclegowe” pełne są przybyszów zza rosyjskiej granicy, których liczba z każdym dniem rośnie.

Odezwa do mieszkańców miasta

Młodych ludzi, uciekających przed służbą w rosyjskiej armii, było w Krakowie coraz więcej. Nie wszystkich stać było na szukanie szczęścia za oceanem. W tej sytuacji pod koniec października zawiązał się w Krakowie komitet, który – jak pisał „Czas” – miał „udzielać pomocy prawnej i opiekować się przejeżdżającymi przez Kraków

dezenterami z Rosji, uchylającymi się od wysłania na plac boju w Mandżurii". Lakoniczność notatki dowodzi, że redakcja raczej bez entuzjazmu odnosiła się do tego pomysłu. Niechęć ta brała się zapewne z obawy przed prowokowaniem Rosji. Niezbyt życzliwie do idei powołania takiego ciała społecznego odnosił się „Głos Narodu”. Natomiast będąca organem demokratów „Nowa Reforma” zaangażowała się bez reszty w pomoc uciekinierom oraz obszernie informowała o pracy komitetu. To właśnie dzięki tej gazecie wiemy, że 8 listopada w siedzibie Towarzystwa Zaliczkowego przy ulicy Szewskiej 16 odbyło się posiedzenie, na którym wybrano władze komitetu. Przewodniczącym został poseł doktor Ignacy Petelenz, zastępcą profesor Odon Bujwid, sekretarzem doktor Zygmunt Marek, a skarbnikiem doktor Rudolf Frühling. Udział w pracach komitetu zadeklarowało wiele znanych krakowskich postaci m.in.: Sina Aleksandrowicz, Ernest Bandrowski, Franciszek Boczarski, Ignacy Daszyński, Julian Gertler, Adolf Gross, Michał Konopiński, Ludwik Lustgarten, Jan Rotter, Józef Rosenblatt czy Edward Wojnarowicz. W czasie posiedzenia uchwalono odezwę do mieszkańców Krakowa. Odezwa kończyła się apelem: „Komitet zwraca się tedy do

wszystkich mieszkańców miasta Krakowa z usilną prośbą o składanie dobrowolnych datków na cel powyższy oraz o zawiadomienie prezydium komitetu o wakujących posadach, które by potrzebujący ich wychodźcy zająć mogli”.

Specjaliści poszukiwani

Siedziba komitetu mieściła się na ul. Poselskiej w kamienicy numer 20. Tam też – lub w domu profesora Bujwida przy ul. Lubicz – można było składać datki lub zgłaszać gotowość zatrudnienia uciekiniera. Aby ułatwić podjęcie decyzji ewentualnym pracodawcom, komitet ogłaszał listę poszukujących pracy fachowców. Dzięki temu dowiadujemy się, że wśród uciekinierów z Rosji byli m.in. farmaceuci, garbarze, kucharze, murarze, lokaje, ogrodnicy, organiści, pisarze prowentowi, pomocnicy handlowi, rachmistrze, specjaliści od wyrobu sit, ślusarze, nie zabrakło nawet jubilerów i złotników.

Niestety zdarzali się także i inni specjaliści. Przekonał się o tym boleśnie pan Juda Birnbaum, radny miejski, a przede wszystkim właściciel kantoru przy Rynku Głównym 10. Kantor ten odwiedziło dwóch młodych „przyzwoicie się prezentujących” ludzi. Przystawili się jako Grüner z Częstochowy oraz Laib Rapaport z Ra-

domska, uciekinierzy z Królestwa. Oświadczyli, że sytuacja, w jakiej się znaleźli, zmusza ich do sprzedania rosyjskich papierów wartościowych. Papiery w ocenie właściciela kantoru były dobre, zgodził się więc je nabyć. Jednak korzystnie można je było sprzedać dopiero za granicą rosyjską. Zaproponował więc, że zwróci się w tej sprawie do warszawskiego banku Wawelberga. Młodzi ludzie zgodzili się na takie rozwiązanie. Powierzyli dokumenty właścicielowi krakowskiego kantoru i wzięli jako zaliczkę 1650 koron oraz 200 rubli. Juda Birnbaum wysłał papiery do Warszawy, skąd otrzymał odpowiedź, że jest to rzecz kradziona, i Wawelberg, jako uczciwa firma, zwrócił je prawowitemu właścicielowi. Krakowska policja rzecz jasna rozpoczęła „energiczne poszukiwania za rzekomym Grünerem i Rapaportem”. Nic jednak nie wskazuje na to, aby były one uwieńczone sukcesem.

Jednak najbardziej niezwykłymi uciekinierami z Rosji był tabor cygański, który 12 listopada 1904 r. przybył do Krakowa. Indagowany przywódca taboru twierdził wprawdzie, że są tutejsi, gdyż pochodzą z powiatu tarnowskiego, położonego w krakowskiej guberni, ale nie dawano mu wiary.

Kalendarium krakowskie

12 czerwca

1714 – krakowska Rada Miejska wybrała świętego Józefa na głównego patrona Krakowa. Decyzję tę zatwierdził stosownym dekretem papież Klemens XI z dnia 23 marca 1715 r.

13 czerwca

1914 – policja aresztowała „11-letniego Józefa S. i 13-letniego Aleksandra S. za kradzież i niszczenie kwiatów w ogrodzie Dra Niecia przy ulicy Łobzowskiej”.

14 czerwca

1986 – w Nowym Gmachu Muzeum Narodowego z inicjatywy prof. Zdzisława Żygulskiego otwarto wystawę „Kossakowie”. Do zamknięcia w dniu 26 października tego roku odwiedziło tę ekspozycję 86 tys. zwiedzających.

16 czerwca

1909 – „Czas” donosi: „Dzisiejsza poranna »Nowa Reforma« przyniosła notatkę o znalezieniu przy ul. Koletek nieprzytomnej młodej dziewczyny wśród tajem-

nicznych okoliczności. Przypuszczano samobójstwo, a nawet zamach rabunkowy. Dziewczynę odwieziono do kliniki, a policja zarządziła dochodzenie. Wyślano dzisiaj rano do kliniki inspektora p. Karcza, celem zbadania nazwiska desperatki. Podała ona nazwisko Antoniny Szarmierskiej, następnie przyznała się, że właściwe jej nazwisko brzmi Antonina Kasperkiewiczowa i że mieszka w Czarnej Wsi. Jak się okazało, nie była ona otruta fosforem, lecz zachodził tu wypadek silnego zatrucia alkoholem. Przewieziona wczoraj na klinikę, po odzyskaniu przytomności wszczęła awanturę; alkoholicką odwieziono dzisiaj do aresztów. Była ona już kilkakrotnie notowaną w kronice policyjnej”.

18 czerwca

1909 – „Czas” donosi: „Mimo deszczu, odbył się wczoraj doroczny obchód konika zwierzyńckiego. Wytrwały Tatar wyruszył ze Zwierzynca do Krakowa, witany radośnie przez tłumy ludności już w ul. Zwierzynieckiej. Orszak wspaniały towarzyszył

konikowi: wielki chorągwy z chorągwią staro-cechu włóczków, grono janczarów w buńczukami i chorągiewkami, orszak zamykała orkiestra młaskotów. Strój wspaniały, sprawiony przez Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, nie uległ jeszcze zniszczeniu. Tatar harcował z werwą po ulicach miasta, szerząc postrach drewnianą buławą (...) doszedł aż do handlu Hawelki, gdzie go, jak co-rocznie, ugaszczano i obdarzano”.

19 czerwca

1914 – „Czas” donosi: „Wczoraj podczas obchodu konika zwierzyńckiego aresztowano 10 złodziei kieszonkowych. Popelnili oni szereg kradzieży”.

20 czerwca

1959 – w ramach obchodów dziesięciolecia Nowej Huty w Teatrze Ludowym odbyła się prapremiera „Geniuszu sierociego” Marii Dąbrowskiej. Na przedstawieniu, oprócz autorki, obecni byli również premier Józef Cyrankiewicz oraz minister oświaty Władysław Bieńkowski.

Ogłoszenie

Gmina Miejska Kraków z siedzibą w Krakowie – pl. Wszystkich Świętych 3–4 zaprasza do składania ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia na nabycie przez Gminę Miejską Kraków praw do lokali mieszkalnych.

W związku z art. 4 pkt 3 lit. i ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. nr 113 poz. 759 z późn. zm.), wyłączającym stosowanie ustawy do nabycia własności nieruchomości oraz innych praw do nieruchomości, zamówienie udzielone będzie w trybie rokowań z ogłoszeniem w oparciu o Zarządzenie Nr 984/2005 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 3 czerwca 2005 r. w sprawie ustalenia procedury udzielania zamówień, których przedmiotem jest nabycie własności i innych praw do nieruchomości.

Wymagany termin realizacji przedmiotu zamówienia tj. wydania nieruchomości Kupującemu: nie później niż 30.11.2013 r.

Przedmiot zamówienia: Nabycie, na rynku pierwotnym, prawa odrębnej własności lokali mieszkalnych wraz z udziałem w prawie własności lub prawie użytkowania wieczystego w nieruchomości wspólnej. Zamawiający zainteresowany jest nieruchomościami położonymi w obrębie granic administracyjnych Gminy Miejskiej Kraków, z wyłączeniem budynków zlokalizowanych wewnątrz strefy określonej zapisami Rozdziału II, Dział III, Oddział II.3.1. uchwały Nr LVIII/794/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 października 2012 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kra-

ków oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń na lata 2012–2017”. Zamawiający zainteresowany jest nieruchomościami lokalowymi o powierzchniach użytkowych od 25 m kw. do 40 m kw. z wyłączeniem:

- nieruchomości lokalowych do których przynależny garaż lub miejsce postojowe,
- lokali mieszkalnych dwupoziomowych,
- lokali mieszkalnych z aneksem kuchennym.

Oferty należy składać w Punkcie Obsługi Mieszkańców Urzędu Miasta Krakowa przy ul. Wielopole 17 a w Krakowie – nie później niż do 12.07.2013 r. do godz. 15.00. Ze specyfikacją zawierającą szczegółowe warunki zamówienia można zapoznać się na stronie BIP Miasta Krakowa pod adresem www.bip.krakow.pl lub odebrać w Wydziale Mieszkalnictwa UMK, ul. Wielopole 17 a, pok. 313.

KONKURS „NAGRODY MIASTA KRAKOWA – 2013”

Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski ogłasza konkurs na „Nagrody Miasta Krakowa – 2013”. Nagrodzeni zostaną uhonorowani za konkretne dokonania lub całokształt dokonań w kategoriach obejmujących następujące dziedziny:

kultura i sztuka – w zakresie twórczości literackiej, teatralnej, muzycznej, plastycznej i filmowej oraz w dziedzinie działalności kulturalnej w Krakowie, a także w zakresie opowszechnienia kultury Krakowa w kraju i za granicą;

nauka i technika – w zakresie prac naukowo-badawczych, edytorskich, projektowych, konserwatorskich, nowych rozwiązań procesów technologicznych oraz za osiągnięcia dotyczące organizacji i zarządzania;

sport – za wybitne osiągnięcia w zawodach rangi mistrzostw Europy, świata, olimpiady, za ustanowienie rekordów oraz wybitne przyczynienie się do rozwoju, upowszechnienia i propagowania kultury fizycznej i sportu na terenie Krakowa. za prace dyplomowe – wyróżnienia dla absolwentów krakowskich wyższych uczelni za szczególnie wartościowe prace.

W konkursie preferowane będą dokonania mające pośredni lub bezpośredni związek z Krakowem poprzez osobę kandydata, miejsce dokonania lub powstania pracy oraz tematykę. W przypadku prac dyplomowych nagrody będą przyznane za prace w dziedzinie nauki i techniki, kultury i sztuki, sportu, turystyki i rehabilita-

cji, powstałe w Krakowie i dotyczące Krakowa, obronione w 2012 r. Formularze wniosków o nagrody można pobrać w Kancelarii Magistratu pl. Wszystkich Świętych 3–4 oraz z Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl. Osoby fizyczne nie mogą wnioskować o przyznanie nagród.

Wnioski wraz z kompletem dokumentów należy składać w Kancelarii Magistratu, pl. Wszystkich Świętych 3–4. Termin składania wniosków do konkursu upływa 1 lipca 2013 r. – decyduje data złożenia wniosku. Szczegółowe informacje o konkursie udzielane są w Wydziale Kultury i Dziedzictwa Narodowego, tel. 12 616-19-20.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w czerwcu i lipcu 2013 r.

Gmina Miejska Kraków oferuje do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niezabudowane nieruchomości gruntowe przeznaczone pod zabudowę usługową, hotelową, mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, garaże, lokale użytkowe, lokale mieszkalne, strychy do adaptacji, oraz nieruchomości

gruntowe zabudowane budynkami przeznaczonymi do generalnego remontu.

Treść ogłoszeń o przetargach wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi

na Nieruchomości). Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 nr tel. 12 616-98-08, 12 616-98-09, w godzinach pracy urzędu. Aktualna oferta nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży:

Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza	Wadium płatne do dnia	Data i godzina przetargu
ul. Zaliпки wz – bud. mieszkalne jednorodzinne z garażami + udział w drodze	519/24	0,0585	101P	85 635,00	9 000,00	25.06.2013 godz. 9.00
	519/25,519/29	0,0607		88 660,00	9 000,00	
	526/11	0,0705		95 975,00	10 000,00 20.06.2013	
ul. Tyniecka wz – bud. handlowy z wydzieloną pracownią	38/6	0,0816	6 P	142 000,00	15 000,00 20.06.2013	25.06.2013 godz. 9.30
ul. Zarzyckiego wz – bud. mieszkalny jednorodzinny z garażem	57	0,0352	103 P	38 000,00	4 000,00 20.06.2013	25.06.2013 godz. 10.00
ul. Laskowa wz – bud. mieszkalny jednorodzinny z garażem	283/3 +	0,1431	56 P	167 000,00	17 000,00 20.06.2013	25.06.2013 godz. 10.30
	1/2 cz 283/4					
ul. Kolejowa plan m.z p. zabudowa mieszkaniowa jedn. MN	166/6 166/8	0,0562	53 P	82 000,00	9 000,00 20.06.2013	25.06.2013 godz. 11.00
os. Urocze nr 3 garaż pow. 8,35 m kw.	239	0,0864	50 NH	9 700,00	1 000,00	28.06.2013 godz. 9.00
				grunt 2 405,00 garaż 7 295,00	25.06.2013	
os. Na Wzgórzach 9 lokal użytkowy pow. 50,21 m kw.	289 24/1000cz	0,0701	10 NH	42 100,00 lokal 38 955,00 grunt 3 145,00	4 300,00 25.06.2013	28.06.2013 godz. 9.30
ul. Podbiępięty plan „Mogiła” 4MN1.4	29/18	0,1224	58 NH	132 550,00	13 500,00 25.06.2013	28.06.2013 godz. 10.00
ul. Zaliпки wz – MN + garaż + udział w drodze	519/3,518/4 519/9	0,0736	101 P	105 600,00	11 000,00	28.06.2013 godz. 11.00
		0,0587		93 900,00	10 000,00 25.06.2013	
os. Na Skarpie 61 Strych Sn1, pow. 226,47 m kw.	udział 183/1000 202/2	0,2054	47 NH	553 100,00	56 000,00 4.07.2013	9.07.2013 godz. 9.00
ul. Jakuba	75/3	0,0123	12 Ś	417 000,00	42 000,00 4.07.2013	9.07.2013 godz. 10.00

KRK

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

ZAPRASZA NA KONCERT
ZAPOWIADAJĄCY

11. FESTIWAL
SACRUM PROFANUM

25.06.2013 KRAKÓW

Hala ocynowni ArcelorMittal Poland

PORTIS HEAD

WWW.SACRUMPROFANUM.COM

ORGANIZATORZY:

kbfs*

ArcelorMittal

Współorganizatorzy:
Miasto Kraków
Urząd Miejski w Krakowie
Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

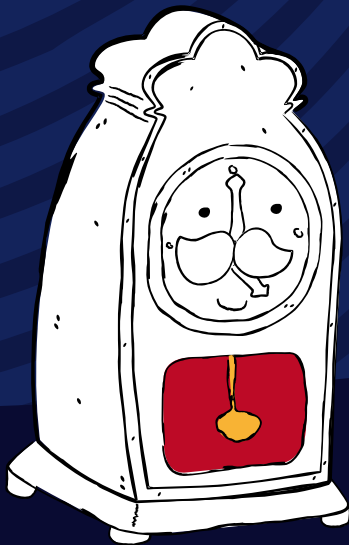
sacrum
+ profanum

KRK

Jacek Majchrowski Prezydent Miasta Krakowa zaprasza na

7. Noc Teatrów w Krakowie

15/16 czerwca 2013

Krakowskie
Noce
2013

WWW.KRAKOWSKIENOCE.PL

PATRONI MEDIALNI

WSPÓLPRACA REDAKCYJNA

WWW.KRAKOW.PL

